

Euroopa Liidu Teataja

L 153



Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

53. aastakäik

18. juuni 2010

Sisukord

I Seadusandlikud aktid

DIREKTIIVID

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/30/EL, 19. mai 2010, energiamõjuga toodete energia- ja muude ressursside tarbimise näitamise kohta märgistuses ja ühtses tootekirjel-
duses ⁽¹⁾ 1
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/31/EL, 19. mai 2010, hoonete energiatõhususe
kohta 13

Hind: 3 EUR

(¹) EMPs kohaldatav tekst

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

I

(Seadusandlikud aktid)

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2010/30/EL,

19. mai 2010,

energiamõjuga toodete energia- ja muude ressursside tarbimise näitamise kohta märgistuses ja ühtses tootekirjelduses

(uuesti sõnastatud)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 194 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu 22. septembri 1992. aasta direktiivi 92/75/EMÜ (kodumasinade energia ja muude ressursside tarbimise näitamise kohta märgistuses ja ühtses tootekirjelduses) ⁽³⁾ on oluliselt muudetud ⁽⁴⁾. Kuna direktiivi tuleb teha uusi muudatusi, tuleks see selguse huvides uuesti sõnastada.

⁽¹⁾ ELT C 228, 22.9.2009, lk 90.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 5. mai 2009. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata), nõukogu 14. aprilli 2010. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽³⁾ EÜT L 297, 13.10.1992, lk 16.

⁽⁴⁾ Vt I lisa A osa.

(2) Direktiivi 92/75/EMÜ kohaldamisala piirdub kodumasinatega. Komisjoni 16. juuli 2008. aasta teatis säästva tarbimise ja tootmise ning säästva tööstuspoliitika tegevuskava kohta on näidanud, et direktiivi 92/75/EMÜ kohaldamisala laiendamine energiamõjuga toodetele, mille kasutamine avaldab olulist otsest või kaudset mõju energiatarbimisele, võiks tugevdada kehtivate õigusnormide võimalikku koosmõju, eelkõige koosmõju Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiviga 2009/125/EÜ (mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks) ⁽⁵⁾. Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada direktiivi 2009/125/EÜ kohaldamist. Koos nimetatud direktiivi ja liidu muude õigusaktidega on käesolev direktiiv osa laiemast õigusraamistikust ning toob seoses sellise tervikliku lähenemisviisiga kaasa täiendava energiasäästu ja keskkonnakasut.

(3) Euroopa Ülemkogu 8.–9. märtsi 2007. aasta kohtumise eesistujariigi järel dustes rõhutati vajadust suurendada liidu energiatõhusust, et saavutada liidu energiatarbimise 20 % vähendamise eesmärk 2020. aastaks, seati eesmärgid taastuvenergia arendamiseks ja kasvuhoonegaasi heitkoguste vähendamiseks kogu ELis ning kutsuti üles põhjalikult ja kiirelt rakendama komisjoni 19. oktoobri 2006. aasta teatise „Energiatõhususe tegevuskava: potentsiaali realiseerimine” kehtestatud prioriteete. Tegevuskavas rõhutati tootmissektori tohutuid energiasäästuvõimalusi.

(4) Energiamõjuga toodete tõhususe parandamine tarbijate teadlike valikute abil toob kasu ELi majandusele tervikuna.

⁽⁵⁾ ELT L 285, 31.10.2009, lk 10.

- (5) Täpne, asjakohane ja võrreldav teave energiamõjuga toodete energiatarbimise kohta peaks mõjutama lõpptarbijat valima tooteid, mis kasutamisel tarbivad vähem energiat ja muid olulisi ressursse või mis kaudselt tingivad väiksema energiatarbimise, ajendades sellega tootjaid võtma meetmeid nende toodete energia- ja muude oluliste ressursside tarbimise vähendamiseks. Samuti peaks see kaudselt soodustama kõnealuste toodete tõhusat kasutamist, et aidata kaasa ELi 20 % energiatõhususe eesmärgi saavutamisele. Sellise teabe puudumisel ei piisa kõnealuste toodete mõistliku energia- kasutuse ja muude oluliste ressursside kasutuse soodustamiseks ainult turujõududest.
- (6) Tuleks meenutada, et olemas on liidu ja liikmesriikide õigusaktid, millega antakse tarbijatele teatavad õigused seoses ostetud toodetega, sealhulgas õigus hüvitisele või toote väljavahetamisele.
- (7) Komisjon peaks koostama energiamõjuga prioriteetsete toodete loetelu, mida võiks hõlmata käesoleva direktiivi kohane delegeeritud õigusakt. Selline loetelu võiks sisaldada direktiivis 2009/125/EÜ osutatud tööplaanis.
- (8) Teabel on turujõudude toimimisel keskne koht ja seepärast tuleb kehtestada kõikide sama liiki toodete jaoks ühtne märgistus, mis annab potentsiaalsetele ostjatele standarditud lisateavet kõnealuste toodetega seotud kulude kohta energia- ja muude oluliste ressursside tarbimise seisukohast, ja võtta meetmeid, et tagada selline teave ka nendele potentsiaalsetele lõpptarbijatele, kellel ei ole võimalust toodet ja seega ka selle märgist vahetult näha. Selleks et märgistus oleks tõhus ja otstarbekas, peaks märgis olema lõpptarbijatele kergesti äratuntav, lihtne ja kokkuvõtlik. Selleks tuleks märgistuse praegune kujundus säilitada alusena, mille põhjal teavitada lõpptarbijaid toodete energiatõhususest. Toodete energiatarbimist ja muud asjakohast teavet tuleks mõõta vastavalt ühtlustatud standarditele ja meetoditele.
- (9) Nagu käesoleva direktiivi ettepanekuga koos esitatud komisjoni mõjuhindangus osutatud, on maailma erinevates riikides eeskujuks võetud energiamärgistuse süsteem.
- (10) Liikmesriigid peaksid regulaarselt jälgima vastavust käesoleva direktiivi nõuetele ning lisama asjakohase teabe aruandesse, mille nad vastavalt käesolevale direktiivile on kohustatud komisjonile esitama iga nelja aasta tagant, pöörates erilist tähelepanu tarnijate ja edasimüüjate kohustustele.
- (11) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008 (millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega) ⁽¹⁾ sisaldab üldsätteid toodete turustamisega seotud turujärelevalve kohta. Käesolevas direktiivis on selle eesmärkide saavutamiseks ette nähtud sellekohased üksikasjalikumad sätted. Kõnealused sätted on kooskõlas määrusega (EÜ) nr 765/2008.
- (12) Täielikult vabatahtlik süsteem tooks kaasa olukorra, kus ainult mõned tooted märgistatakse ja varustatakse tootekirjeldusega, mis võib lõpptarbijate hulgas segadust tekitada või neid isegi eksitada. Seepärast peaks praegune süsteem tagama, et kõikide asjaomaste toodete energia- ja muude oluliste ressursside tarbimine esitatakse märgistuses ja ühtses tootekirjelduses.
- (13) Energiamõjuga toodete kasutamine avaldab otsest või kaudset mõju mitmesuguste energialiikide tarbimisele, olulisimad on elekter ja gaas. Seepärast peaks käesolev direktiiv hõlmama energiamõjuga tooteid, mille kasutamine avaldab otsest või kaudset mõju mis tahes energialiigi tarbimisele.
- (14) Delegeeritud õigusakt peaks hõlmama selliseid energiamõjuga tooteid, mille kasutamine avaldab olulist otsest või kaudset mõju energia- või vajaduse korral muude oluliste ressursside tarbimisele ja millel on piisavalt potentsiaali energiatõhususe parandamiseks, kui teabe esitamine märgistuses võib stimuleerida lõpptarbijaid ostma tõhusamaid tooteid.
- (15) Saavutamaks liidu kliimamuutuse ja energiajulgeoleku valdkonna eesmärgi ning võttes arvesse, et pikaajalises perspektiivis eeldatavalt jätkub toodete kogu energiatarbimise suurenemine, võiks käesoleva direktiivi alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktides vajaduse korral märgistusel rõhutada ka toote suurt kogu energiatarbimist.
- (16) Mitmes liikmesriigis kehtib riigihankepoliitika, mille kohaselt tellijad peavad hankima energiatõhusaid tooteid. Mõni liikmesriik on kehtestanud ka soodustused seoses energiatõhusate toodetega. Kriteeriumid, mille alusel valitakse välja riigihanke korras soetatavad või soodustusi saavad tooted, võivad liikmesriigiti oluliselt erineda. Kui käesoleva direktiivi alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktides sätestatakse konkreetsetele toodetele energiatõhususe klassi standardid, võib väheneda riigihangete ja soodustuste killustatus ning paraneda tõhusate toodete kasutuselevõtt.

⁽¹⁾ ELT L 218, 13.8.2008, lk 30.

- (17) Soodustused, mida liikmesriigid võivad energiatöhusate toodete edendamiseks teha, võivad osutuda riigiabiiks. Käesolev direktiiv ei piira selliste soodustustega seoses Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaselt rakendatavate tulevaste riigiabi menetluste tulemusi ning see ei peaks hõlmama maksustamise ja eelarve küsimusi. Liikmesriikidel on õigus otsustada selliste soodustuste laadi üle.
- (18) Energiatöhusate toodete edendamine märgistuse, riigihangete ja soodustuste kaudu ei tohiks kahjustada nende keskkonnatoimet ja selliste toodete toimimist.
- (19) Komisjonil peaks olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte energiamõjuga toodete kasutamisega kaasnevat energia- ja muude oluliste ressursside tarbimist käsitleva märgistuse ja ühtse tootekirjelduse kohta. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil.
- (20) Komisjon peaks regulaarselt esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule ELi ja eraldi iga liikmesriiki käsitleva kokkuvõtte käesoleva direktiivi alusel liikmesriikide esitatud aruannetest direktiivi jõustamise ja nõuetele vastavuse kohta.
- (21) Komisjon peaks vastutama märgistusliikide kohandamise eest, et tagada prognoositavus tööstuse ja arusaadavus tarbijate jaoks.
- (22) Asjaomaste toodete puhul võib tehnoloogia areng ja täiendava märkimisväärse energiasäästu võimalus muuta vajalikuks toodete edasise erineval määral diferentseerimise ja anda põhjust klassifitseerimise läbivaatamiseks. Selline läbivaatamine peaks eelkõige hõlmama klassifitseerimise muutmise võimalust. Kõnealune läbivaatamine tuleks läbi viia võimalikult kiiresti toodete puhul, mis oma kõrge innovatiivsuse tõttu võivad energiatöhusust oluliselt suurendada.
- (23) Säästva tarbimise ja tootmise ning säästva tööstuspoliitika tegevuskava rakendamist käsitleva aruande koostamisel ja edusammude läbivaatamisel 2012. aastal analüüsib komisjon eelkõige seda, kas on vaja täiendavaid meetmeid toodete energia- ja keskkonnanäitajate parandamiseks, sealhulgas võimalust edastada tarbijatele teavet toodete süsiniku jalajälje või keskkonnamõju kohta nende olemusliku jooksul.
- (24) Käesoleva direktiivi riigi õigusesse ülevõtmise kohustus peaks piirduma sätetega, mille sisu on võrreldes direktiiviga 92/75/EMÜ oluliselt muutunud. Kohustus võtta üle muutmata sätteid tuleneb direktiivist 92/75/EMÜ.
- (25) Käesoleva direktiivi sätete rakendamisel peaksid liikmesriigid püüdma hoiduda meetmetest, mis võiksid tekitada tarbetuid bürokraatlikke ja ülemäära keerukaid kohustusi asjaomastele turuosalistele, eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele.
- (26) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada liikmesriikide kohustusi, mis on seotud direktiivi 92/75/EMÜ riigi õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtpäevadega.
- (27) Kooskõlas paremat õigusloomet käsitleva institutsiooni-devahelise kokkuleppe⁽¹⁾ punktiga 34 julgustatakse liikmesriike koostama nende endi jaoks ja liidu huvides vastavustabeleid, kus on võimalikult suures ulatuses välja toodud vastavus käesoleva direktiivi ja ülevõtmismeetmete vahel, ning tegema need üldsusele kättesaadavaks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Kohaldamisala

1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse raamistik selliste sise-riiklike meetmete ühtlustamiseks, mis käsitlevad lõpptarbijateavitamist energia- ja vajaduse korral muude oluliste ressursside tarbimisest energiamõjuga toodete kasutamisel ja sellega seotud lisateabe andmist eelkõige märgistamise ja ühtse tootekirjelduse kaudu, võimaldades ühtlasi lõpptarbijatel valida tõhusamaid tooteid.

2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse selliste energiamõjuga toodete suhtes, mille kasutamine avaldab olulist otsest või kaudset mõju energia- ja vajaduse korral muude oluliste ressursside tarbimisele.

3. Käesolevat direktiivi ei kohaldata järgmiste toodete suhtes:

a) kasutatud tooted;

b) kõik inimeste ja kaupade veoks ettenähtud transpordivahendid;

c) toodetele ohutuse tagamiseks kinnitatud nimeplaat.

⁽¹⁾ ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

Artikkel 2**Mõisted**

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „energiamõjuga toode” või „toode” – mis tahes kaup, mille kasutamine mõjutab energiatarbimist ning mis lastakse turule ja/või võetakse kasutusele liidus, sealhulgas osad, mis on ette nähtud käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvatesse energiamõjuga toodetesse paigaldamiseks, kui need on lõpptarbijate jaoks turule lastud ja/või kasutusele võetud üksikosana ning kui nende keskkonnatoimet saab eraldi hinnata;
- b) „tootekirjeldus” – tootega seotud teavet sisaldav standardtabel;
- c) „muud olulised ressursid” – toote tavapärase kasutamise korral tarbitav vesi, kemikaalid või muud ained;
- d) „limateave” – toote toimimist ja omadusi käsitlev muu teave, mis on seotud seadme energia- või muude oluliste ressurside tarbimisega või aitab seda hinnata mõõdetavate andmete alusel;
- e) „otsene mõju” – selliste toodete mõju, mille kasutamisega kaasneb tegelik energiatarbimine;
- f) „kaudne mõju” – selliste toodete mõju, mis ei tarbi energiat, kuid mille kasutamine aitab kaasa energia kokkuhoiule;
- g) „edasimüüja” – jaemüüja või muu isik, kes müüb, annab rendile, müüb järelmaksuga või esitleb tooteid lõpptarbijatele;
- h) „tarnija” – tootja või tema volitatud esindaja liidus või importija, kes laseb toote liidu turule või võtab toote liidu turul kasutusele. Nende puudumisel loetakse tarnijaks iga füüsiline või juriidiline isik, kes laseb liidu turule või võtab liidu turul kasutusele käesoleva direktiiviga hõlmatud tooteid;
- i) „turulelaskmine” – toote esmakordne kättesaadavaks tegemine liidu turul tasuliseks või tasuta levitamiseks või kasutamiseks liidus, sõltumata turustusviisist;
- j) „kasutuselevõtt” – toote esmakordne eesmärgipärane kasutamine liidus;

- k) „märgise loata kasutamine” – märgise kasutamine muu kui liikmesriigi ametiasutuste või ELi institutsioonide poolt viisil, mida ei ole ette nähtud käesoleva direktiivi või delegeeritud õigusaktiga.

Artikkel 3**Liikmesriikide kohustused**

1. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et:
 - a) kõik nende territooriumil asuvad tarnijad ja edasimüüjad täidavad artiklites 5 ja 6 sätestatud kohustusi;
 - b) käesoleva direktiiviga hõlmatud toodete puhul on keelatud kasutada muid märgiseid, tähiseid, sümbolite või silte, mis ei vasta käesoleva direktiivi ja asjakohaste delegeeritud õigusaktide nõuetele, kui see võib tõenäoliselt lõpptarbijaid seoses energia- või vajaduse korral muude oluliste ressurside tarbimisega toote kasutamise ajal eksitada või segadusse ajada;
 - c) energiatarbimist või -kokkuhoidu käsitlevate märgiste ja tootekirjelduste süsteemi kehtestamisega kaasnevad õppe- ja reklaamiotstarbelised teavituskampaaniad, mille eesmärk on edendada energiatõhusust ja julgustada lõpptarbijaid energiat vastutusrikkamalt tarbima;
 - d) võetakse asjakohaseid meetmeid, et ergutada käesoleva direktiivi rakendamise eest vastutavaid asjaomaseid riiklikke või piirkondlikke asutusi koostööle ning edastada üksteisele ja komisjonile teavet, mis on abiks käesoleva direktiivi kohaldamisel. Halduskoostööks ja teabevahetuseks kasutatakse niipalju kui võimalik elektroonilisi sidevahendeid; selline koostöö ja teabevahetus peavad olema kulutõhusad ja neid võib toetada ELi asjaomastest programmidest. Vajaduse korral tagatakse sellise koostööga kõnealuse menetluse käigus edastatud tundliku teabe turvaline ja konfidentsiaalne töötlemine ja kaitse. Komisjon võtab asjakohased meetmed, et toetada käesolevas punktis osutatud liikmesriikidevahelist koostööd ja anda sellesse oma panus.
2. Kui liikmesriik leiab, et toode ei vasta kõikidele käesolevas direktiivis ja selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktides märgistuse ja tootekirjelduse kohta sätestatud asjakohastele nõuetele, on tarnija kohustatud viima toote kõnealuste nõuetele vastavusse liikmesriigi kehtestatud tõhusatel ja proportsionaalsetel tingimustel.

Kui on piisavalt tõendeid selle kohta, et toode ei pruugi nõuetele vastata, võtab asjaomane liikmesriik vajalikud ennetusmeetmed ja meetmed nõuetele vastavuse tagamiseks täpse ajakava raames, võttes arvesse tekitatud kahju.

Kui nõuetele mittevastavus jätkub, teeb asjaomane liikmesriik otsuse, millega piiratakse või keelatakse kõnealuse toote turulaskmine ja/või kasutuselevõtt või millega tagatakse selle turult kõrvaldamine. Kui toode kõrvaldatakse turult või kui seda keelatakse turule lasta, teatatakse sellest viivitamata komisjonile ja teistele liikmesriikidele.

3. Liikmesriigid esitavad iga nelja aasta tagant komisjonile aruande, mis sisaldab üksikasju direktiivi jõustamise ja nõuetele vastavuse kohta oma territooriumil.

Komisjon võib täpsemalt kindlaks määrata kõnealuste aruannete ühtse sisu üksikasjad, kehtestades selleks suunised.

4. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule teavitamiseks regulaarselt kõnealuste aruannete kokkuvõtte.

Artikkel 4

Teabele esitatavad nõuded

Liikmesriigid tagavad, et:

- a) lõpptarbijatele antakse kooskõlas käesoleva direktiivi alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidega tootekirjelduse ja märgistuse abil teavet elektrienergia, muude energialiikide ja vajaduse korral muude oluliste ressursside tarbimise kohta kasutamise ajal ja lisateavet seoses lõpptarbijatele otseselt või mis tahes kaugmüügivahendite, sealhulgas Interneti kaudu kaudselt müügiks, rendile andmiseks või järelmaksuga müügiks pakutavate või esitletavate toodetega;
- b) sisseehitatud või paigaldatud toodete puhul esitatakse punktis a osutatud teave ainult juhul, kui seda nõuab kohaldatav delegeeritud õigusakt;
- c) käesoleva direktiivi alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktiga hõlmatud energiamõjuga toote konkreetse mudeli mis tahes reklaam sisaldab viidet toote energiaklassile, kui avaldatakse energiatarbimise või hinnaga seotud teavet;
- d) energiamõjuga tooteid puudutavates tehnilistes müügiedendusematerjalides, milles kirjeldatakse toote tehnilisi näitajaid (st tehnilised juhendid ja tootjabrošüürid) ning mis on saadaval pabertrükitena või Internetis, edastatakse lõpptarbijatele vajalik teave energiatarbimise kohta või lisatakse neisse viide toote energiatõhususklassile.

Artikkel 5

Tarnijate kohustused

Liikmesriigid tagavad, et:

- a) tarnijad, kes lasevad turule või võtavad kasutusele delegeeritud õigusaktiga hõlmatud tooteid, varustavad need käesoleva direktiivi ja delegeeritud õigusakti kohase märgistuse ja tootekirjeldusega;
 - b) tarnijad koostavad piisava tehnilise dokumentatsiooni, mis võimaldab hinnata märgistuses ja tootekirjelduses sisalduva teabe täpsust. Kõnealune tehniline dokumentatsioon sisaldab järgmist:
 - i) toote üldkirjeldus;
 - ii) konstrueerimisarvutuste tulemused, kui see on asjakohane;
 - iii) kättesaadavad katseprotokollid, sealhulgas need, mille on koostanud muudes liidu õigusaktides määratletud asjakohased teavitatud organisatsioonid;
 - iv) kui seadme andmeid kasutatakse samalaadsete mudelite puhul, siis kõnealuste mudelite identifitseerimist võimaldavad võrdlusandmed.
- Selleks võivad tarnijad kasutada asjakohastes liidu õigusaktides sätestatud nõuete kohaselt juba koostatud dokumentatsiooni;
- c) tarnijad hoiavad tehnilist dokumentatsiooni kontrollimiseks kättesaadavana viis aastat pärast asjaomase toote tootmise lõpetamist.
- Taotluse korral teevad tarnijad tehnilise dokumentatsiooni elektroonilise versiooni kättesaadavaks liikmesriikide turujärelevalveasutustele ja komisjonile kümne päeva jooksul alates taotluse saamisest liikmesriigi pädevalt asutuselt või komisjonilt;
- d) tarnijad varustavad edasimüüjaid vajalike märgiste ja tootekirjeldustega tasuta.

Tarnijad edastavad märgistused edasimüüjate taotlusel viivitamata, ilma et see piiraks tarnijate võimalust valida märgiste edastamise süsteemi;

- e) lisaks märgistusele esitavad tarnijad ka tootekirjelduse;
- f) tarnijad lisavad tootekirjelduse kõikidesse toodet käsitlevatesse brošüüridesse. Kui tarnija tootebrošüüre välja ei anna, varustab ta kõnealuse tootekirjeldusega muud tootega kaasa antavad dokumendid;
- g) tarnijad vastutavad märgiste ja tootekirjelduste täpsuse eest;
- h) tarnijad loetakse nõustunuks märgisel või tootekirjelduses esitatud teabe avaldamisega.

Artikkel 6

Edasimüüjate kohustused

Liikmesriigid tagavad, et:

- a) edasimüüjad esitlevad märgistusi nõuetekohaselt, nähtaval ja loetaval viisil ning teevad tootekirjelduse kättesaadavaks tootebrošüüris või muudes toodete müügi korral lõpptarbijale kaasa antavates dokumentides;
- b) delegeeritud õigusaktiga hõlmatud toodet esitledes kinnitavad edasimüüjad sellele kohaldatavas delegeeritud õigusaktis täpsustatud selgelt nähtavasse kohta asjakohases keeles koostatud märgise.

Artikkel 7

Kaugmüük ja muud müügivormid

Kui tooteid pakutakse müügiks, rendile andmiseks või järelmaksuga müügiks posti teel, kataloogide, telefonimüügi või Interneti kaudu või muul viisil, mille puhul potentsiaalselt lõpptarbijalt ei saa eeldada esitletava toote nägemist, nähakse delegeeritud õigusaktiga ette võimalus tagada, et potentsiaalsed lõpptarbijad saavad toote märgistuses ja tootekirjelduses esitatud teabe kätte enne kõnealuse toote ostmist. Vajaduse korral täpsustatakse delegeeritud õigusaktis seda, kuidas tuleb märgistust või tootekirjeldust või selles täpsustatud teavet potentsiaalsele lõpptarbijale esitada või pakkuda.

Artikkel 8

Vaba liikumine

1. Liikmesriigid ei keela, piira ega takista käesoleva direktiivi ja kohaldatava delegeeritud õigusaktiga hõlmatud ja nende nõuetele vastavate toodete turulelaskmist või kasutuselevõttu oma territooriumil.

2. Liikmesriigid käsitlevad märgiseid ja tootekirjeldusi käesoleva direktiivi ja delegeeritud õigusaktide sätetele vastavana, kui neil ei ole vastupidiseid tõendeid. Liikmesriigid nõuavad, et tarnijad esitaksid artikli 5 tähenduses tõendid märgistel ja tootekirjeldustes esitatud teabe täpsuse kohta, kui neil on alust selle teabe õigsuses kahelda.

Artikkel 9

Riigihanked ja soodustused

1. Delegeeritud õigusaktiga hõlmatud toodete puhul püüavad tellijad, kes sõlmivad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiivis 2004/18/EÜ (ehitustööde riigihankelepingute, asjade riigihankelepingute ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta) ⁽¹⁾ osutatud ehitustööde, asjade ja teenuste riigihankelepinguid, mida kõnealuse direktiivi artiklid 12–18 ei hõlma, hankida vaid selliseid tooteid, mis vastavad kõrgeima tõhususnäitaja ja energiatõhususklassi kriteeriumitele. Liikmesriigid võivad samuti nõuda, et tellijad hangiksid vaid sellistele kriteeriumitele vastavaid tooteid. Liikmesriigid võivad seada selliste kriteeriumite kohaldamise tingimuseks kulutõhususe, majandusliku teostatavuse, tehnilise sobivuse ja piisava konkurentsi.

2. Lõiget 1 kohaldatakse lepingute suhtes, mille väärtus on vähemalt võrdne direktiivi 2004/18/EÜ artiklis 7 sätestatud piirmääradega.

3. Kui liikmesriigid teevad mis tahes soodustusi delegeeritud õigusaktiga hõlmatud tootele, seavad nad eesmärgiks kõrgeimad tõhususnäitajad, sealhulgas kohaldatavas delegeeritud õigusaktis sätestatud kõrgeima energiatõhususklassi. Maksustamise ja eelarvega seotud meetmed ei ole soodustused käesoleva direktiivi mõistes.

4. Kui liikmesriigid teevad toodete puhul soodustusi nii suure tõhususega tooteid kasutavatele lõpptarbijatele kui ka selliseid tooteid tootvatele ja edendavatele ettevõtetele, väljendavad nad tõhususnäitajaid kohaldatavas delegeeritud õigusaktis määratletud klassidena, välja arvatud juhul, kui nad kehtestavad delegeeritud õigusaktis sätestatud kõrgeima energiatõhususklassi piirmäärast kõrgemad tõhususnäitajad. Liikmesriigid võivad kehtestada tõhususnäitajad, mis on kõrgemad delegeeritud õigusaktis sätestatud kõrgeima energiatõhususklassi piirmäärast.

Artikkel 10

Delegeeritud õigusaktid

1. Komisjon sätestab kooskõlas käesoleva artikliga iga tooteliigi kohta märgistuse ja tootekirjelduse üksikasjad delegeeritud õigusaktidega vastavalt artiklitele 11, 12 ja 13.

⁽¹⁾ ELT L 134, 30.4.2004, lk 114.

Kui toode vastab lõikes 2 loetletud kriteeriumidele, on see vastavalt lõikele 4 hõlmatud delegeeritud õigusaktiga.

Delegeeritud õigusaktide sätted, mis käsitlevad märgistuses või tootekirjelduses teabe esitamist energia- ja muude oluliste ressursside tarbimise kohta toote kasutamisel, võimaldavad lõpptarbijatel teha teadlikumaid ostuotsuseid ja turujärelevalveasutustel kontrollida, kas tooted on kooskõlas esitatud teabega.

Kui delegeeritud õigusaktiga nähakse ette sätted nii toote energiatõhususe kui ka oluliste ressursside tarbimise kohta, rõhutatase märgise kujunduses ja sisus toote energiatõhusust.

2. Lõikes 1 osutatud kriteeriumid on järgmised:

- a) vastavalt kõige viimastele kättesaadavatele näitajatele ja arvestades liidu turule lastud koguseid, on toodetel märkimisväärne potentsiaal säästa energiat ja vajaduse korral muid olulisi ressursse;
- b) turul saadaolevate samaväärse funktsiooniga toodete asjakohased tõhususnäitajad on väga erinevad;
- c) komisjon võtab arvesse asjakohaseid liidu õigusakte ja eneseregulatsiooni, näiteks vabatahtlikke kokkuleppeid, millega eeldatavasti saavutatakse eesmärgid kiiremini ja väiksemate kuludega kui kohustuslike nõuetega.

3. Delegeeritud õigusakti eelnõu väljatöötamisel komisjon:

- a) võtab arvesse direktiivi 2009/125/EÜ I lisa 1. osas esitatud keskkonnaparameetreid, mis direktiivi 2009/125/EÜ alusel vastu võetud asjakohases rakendusaktis määratletakse olulisena ja mis on lõpptarbijaja jaoks toote kasutamisel asjakohased;
- b) hindab delegeeritud õigusakti mõju keskkonnale, lõpptarbijatele ja tootjatele, sealhulgas väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, seoses konkurentsivõimega (sealhulgas liiduvälistel turgudel), innovatsiooni, turule juurdepääsu ning kulude ja tuluga;
- c) konsulteerib asjaomaste sidusrühmadega;
- d) määrab rakendustähtaja(d), astmelised meetmed või üleminekumeetmed või -perioodid ja arvestab seejuures võimalikku mõju väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele või peamiselt väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate toodetavatele konkreetsetele tooterühmadele.

4. Delegeeritud õigusaktis määratakse eelkõige kindlaks:

- a) hõlmatud tooteliikide täpne määratlus;
- b) artikli 1 lõikes 1 osutatud teabe saamiseks kasutatavad mõtestandardid ja -meetodid;
- c) artikli 5 kohaselt nõutava tehnilise dokumentatsiooni üksikasjad;
- d) artiklis 4 osutatud märgistuse kujundus ja sisu, kusjuures märgiste vorm on tooterühmade lõikes võimalikult ühetaoline ning igal juhul selgelt nähtav ja loetav. Märgistuse vormi aluseks jääb tähtedel A–G põhinev klassifikatsioon; klassifikatsiooni astmed vastavad lõpptarbijaja seisukohast märkimisväärsele energiasäästule ja kulutuste kokkuhoiule.

Klassifikatsioonile võib lisada kolm täiendavat klassi, kui tehnika areng seda nõuab. Kõnealused täiendavad klassid on A+, A++ ja A+++, millest viimane tähistab kõige tõhusamat klassi. Põhimõtteliselt on klasside koguarv piiratud seitsmega, välja arvatud juhul, kui tooted kuuluvad enamatesse klassidesse.

Värviskaala koosneb kõige rohkem seitsmest erinevast värvist alates tumerohelisest kuni punaseni. Vaid kõrgeimasse klassi kuuluva toote värvikood on alati tumeroheline. Kui klasse on rohkem kui seitse, võib korduvalt kasutada vaid punast värvi.

Klassifikatsioon vaadatakse läbi eelkõige juhul, kui märkimisväärne osa siseturul pakutavatest toodetest jõuab kahte kõrgeimasse energiatõhususklassi ja kui toodete edasise diferentseerimise abil võib saavutada täiendavat säästu.

Toodete võimaliku uuesti klassifitseerimise üksikasjalikud kriteeriumid määratakse vajaduse korral juhtumipõhiselt kindlaks asjaomases delegeeritud õigusaktis;

- e) koht, kuhu esitletavale tootele kinnitatakse märgis, ning viis, kuidas märgistust ja/või teavet tuleb esitada artikliga 7 hõlmatud müügipakkumiste korral. Vajaduse korral võib delegeeritud õigusaktiga ette näha, et märgis kinnitatakse tootele või trükitakse pakendile, või määrata kindlaks üksikasjalikud nõuded, mis käsitlevad märgiste trükkimist kataloogides või nende kasutamist kaugmüügi ja Interneti-müügi korral;
- f) artiklis 4 ja artikli 5 punktis c nimetatud tootekirjelduse või lisateabe sisu ning vajaduse korral selle vorm ja muud üksikasjad. Märgisel olev teave lisatakse ka tootekirjeldusele;

- g) reklaammärgistuse konkreetne sisu, sealhulgas vajaduse korral konkreetse toote energiaklass ja muud asjakohased tõhususnäitajad, mis esitatakse loetavalt ja nähtavalt;
- h) vajaduse korral märgistusklassi(de) kestus kooskõlas punktiga d;
- i) märgistel ja tootekirjeldustes esitatud teabe täpsus;
- j) delegeeritud õigusakti hindamise ja võimaliku läbivaatamise kuupäev, võttes arvesse tehnoloogia arengu kiirust.

Artikkel 11

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse viieks aastaks alates 19. juunist 2010 õigus võtta vastu artiklis 10 osutatud delegeeritud õigusakte. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt kuus kuud enne viieaastase ajavahemiku lõppu. Volituste delegerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu selle kooskõlas artikliga 12 tagasi võtab.
2. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
3. Komisjonile antud õiguse suhtes võtta vastu delegeeritud õigusakte kohaldatakse artiklites 12 ja 13 sätestatud tingimusi.

Artikkel 12

Delegerimise tagasivõtmine

1. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 10 osutatud volituste delegerimise tagasi võtta.
2. Institutsioon, kes on algatanud sisemenetluse, et otsustada, kas volituste delegerimine tuleks tagasi võtta, püüab sellest teavitada teist institutsiooni ja komisjoni mõistliku aja jooksul enne lõpliku otsuse tegemist, nimetades delegeeritud volitused, mille suhtes võidakse kohaldada tagasivõtmist, ja tagasivõtmise võimalikud põhjused.
3. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub kohe või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust. Otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 13

Delegeeritud õigusaktide suhtes vastuväidete esitamine

1. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid esitada kahe kuu jooksul alates õigusakti teatavastegemisest.

Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel võib seda tähtaega pikendada kahe kuu võrra.

2. Kui pärast selle tähtaja möödumist ei ole Euroopa Parlament ega nõukogu delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid esitanud, avaldatakse see *Euroopa Liidu Teatajas* ja see jõustub õigusaktis sätestatud kuupäeval.

Delegeeritud õigusakti võib avaldada *Euroopa Liidu Teatajas* ja see võib jõustuda enne nimetatud tähtaja lõppu, kui nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu on komisjonile teatanud, et nad ei kavatse vastuväiteid esitada.

3. Kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid, siis õigusakt ei jõustu. Vastuväiteid esitanud institutsioon põhjendab delegeeritud õigusakti suhtes esitatud vastuväiteid.

Artikkel 14

Hindamine

Komisjon vaatab käesoleva direktiivi ja selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide tõhususe läbi hiljemalt 31. detsembriks 2014 ning esitab aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Sel puhul hindab komisjon muu hulgas järgmist:

- a) artikli 4 punkti c panust käesoleva direktiivi eesmärgi saavutamisse;
- b) artikli 9 lõike 1 tõhusust;
- c) vajadust muuta artikli 10 lõike 4 punkti d, võttes arvesse tehnika arengut ja tarbijate arusaamist märgistuse kujundusest.

Artikkel 15

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi ja selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide kohaselt sätestatud siseriiklike õigusnormide rikkumise, sealhulgas märgistuse loata kasutamise eest, ning võtavad vajalikud meetmed kõnealuste eeskirjade rakendamise tagamiseks. Kehtestatavad karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad kõnealustest sätetest komisjonile hiljemalt 20. juunil 2011, samuti teatavad nad viivitamata kõigist neid sätteid mõjutavatest hilisematest muudatustest.

*Artikkel 16***Ülevõtmine**

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 20. juunil 2011. Nad edastavad kõnealuste sätete teksti viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad neid sätteid alates 20. juulist 2011.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Samuti lisavad liikmesriigid märkuse, et kehtivates õigus- ja haldusnormides esinevaid viiteid direktiivile 92/75/EMÜ käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi ja kõnealuse märkuse sõnastuse näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

*Artikkel 17***Kehtetuks tunnistamine**

Direktiiv 92/75/EMÜ, mida on muudetud I lisa A osas osutatud määrusega, tunnistatakse kehtetuks alates 21. juulist 2011, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi, mis on seotud I lisa B osas esitatud kõnealuse direktiivi siseriiklikku õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtpäevadega.

Viiteid direktiivile 92/75/EMÜ käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ning neid loetakse vastavalt II lisas esitatud vastavustabelile.

*Artikkel 18***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikli 5 punkte d, g ja h kohaldatakse alates 31. juulist 2011.

*Artikkel 19***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 19. mai 2010

Euroopa Parlamendi nimel
president
J. BUZEK

Nõukogu nimel
eesistuja
D. LÓPEZ GARRIDO

I LISA

A OSA

**Kehtetuks tunnistatud direktiiv koos muudatusega
(osutatud artiklis 17)**

Nõukogu direktiiv 92/75/EMÜ
(EÜT L 297, 13.10.1992, lk 16).

Määrus (EÜ) nr 1882/2003
(ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

Ainult III lisa punkt 32

B OSA

**Siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtpäevad
(osutatud artiklis 16)**

Direktiiv	Ülevõtmise tähtpäev
92/75/EMÜ	1. jaanuar 1994

II LISA

Vastavustabel

Direktiiv 92/75/EMÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 1 lõike 1 sissejuhatava osa esimene lause	Artikli 1 lõige 1
Artikli 1 lõike 1 sissejuhatava osa teine lause	Artikli 1 lõige 2
Artikli 1 lõike 1 esimene kuni seitsmes taane	—
Artikli 1 lõige 2	—
—	Artikli 1 lõike 3 punktid a ja b
Artikli 1 lõige 3	Artikli 1 lõike 3 punkt c
—	Artikli 2 punktid a ja b
Artikli 1 lõike 4 esimene ja teine taane	Artikli 2 punktid g ja h
Artikli 1 lõike 4 kolmas taane	—
Artikli 1 lõike 4 neljas taane	Artikli 2 punkt c
Artikli 1 lõike 4 viies taane	Artikli 2 punkt d
—	Artikli 2 punktid e, f, i, j ja k
Artikli 1 lõige 5	—
Artikli 2 lõige 1	Artikli 4 punkt a
—	Artikli 4 punktid b, c ja d
Artikli 2 lõige 2	—
Artikli 2 lõige 3	Artikli 5 punkt b
Artikli 2 lõige 4	Artikli 5 punktid b ja c
Artikli 3 lõige 1	Artikli 5 punkt a
Artikli 3 lõige 2	Artikli 5 punktid e ja f
Artikli 3 lõige 3	Artikli 5 punkt g
Artikli 3 lõige 4	Artikli 5 punkt h
—	Artikli 6 punkt a
Artikli 4 punkt a	Artikli 6 punkt b
Artikli 4 punkt b	Artikli 5 punkt d
Artikkel 5	Artikkel 7
Artikkel 6	—
Artikli 7 punkt a	Artikli 3 lõike 1 punkt a
Artikli 7 punkt b	Artikli 3 lõike 1 punkt b
Artikli 7 punkt c	Artikli 3 lõike 1 punkt c
—	Artikli 3 lõike 1 punkt d
—	Artikli 3 lõiked 2, 3 ja 4
Artikli 8 lõige 1	Artikli 8 lõige 1
Artikli 8 lõige 2	Artikli 8 lõige 2
Artikkel 9	—

Direktiiv 92/75/EMÜ	Käesolev direktiiv
—	Artikkel 9
Artikkel 10	—
—	Artikli 10 lõiked 1, 2 ja 3
Artikkel 11	—
Artikli 12 punkt a	Artikli 10 lõike 4 punkt a
Artikli 12 punkt b	Artikli 10 lõike 4 punkt b
Artikli 12 punkt c	Artikli 10 lõike 4 punkt c
Artikli 12 punkt d	Artikli 10 lõike 4 punkt d
Artikli 12 punkt e	Artikli 10 lõike 4 punkt e
Artikli 12 punkt f	Artikli 10 lõike 4 punkt f
Artikli 12 punkt g	—
—	Artikli 10 lõike 4 punktid g, h, i ja j
—	Artiklid 11, 12, 13, 14 ja 15
Artikkel 13	Artikkel 17
Artikkel 14	Artikkel 16
—	Artikkel 18
Artikkel 15	Artikkel 19
—	I lisa
—	II lisa

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2010/31/EL,

19. mai 2010,

hoonete energiatõhususe kohta

(uuesti sõnastatud)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 194 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiivi 2002/91/EÜ ehitiste energiatõhususe kohta⁽⁴⁾ on muudetud.⁽⁵⁾ Kuna sellesse tuleb teha uusi olulisi muudatusi, tuleks see selguse huvides uuesti sõnastada.
- (2) Tõhus, kaalutletud, mõistlik ja jätkusuutlik energia kasutamine hõlmab muu hulgas naftasaadusi, maagaasi ja tahkeid kütuseid, mis on energia peamised allikad, kuid ka süsinikdioksiidi heidete peamised tekitajad.
- (3) Hoonete energiakulud moodustavad 40 % liidu energia kogutarbimisest. Asjaomane sektor kasvab, mistõttu suureneb ka energiatarbimine. Seega on energiatarbimise vähendamine ja taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamine ehitussektoris oluline osa meetmetest, mis on ette nähtud liidu energiasõltuvuse ja kasvuhooonegaaside heitkoguste vähendamiseks. Koos taastuvatest

energiaallikatest toodetud energia laialdasema kasutamise võimaldaksid liidus energiatarbimise vähendamiseks võetavad meetmed liidul täita ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni Kyoto protokoll, samuti täita nii liidu pikaajalist kohustust hoida üleilmne temperatuuri tõus alla 2 °C kui ka kohustust vähendada 2020. aastaks kasvuhooonegaaside heitkoguseid vähemalt 20 % võrra alla 1990. aasta taseme ning 30 % võrra rahvusvahelise lepingu sõlmimise korral. Energiatarbimise vähendamisel ja taastuvatest energiaallikatest toodetud energia laialdasemal kasutamisel on oluline osa ka energiaravustuse kindluse tagamises, tehnoloogilises arengus ning tööhõivevõimaluse loomises ja piirkondlikus arengus, eelkõige maapiirkondades.

- (4) Energianõudluse reguleerimine on tähtis vahend, mis võimaldab liidul mõjutada ülemaailmset energiaturgu ja seega ka energiaravustuse kindlust keskmises ja pikaajalises perspektiivis.

- (5) 2007. aasta märtsi Euroopa Ülemkogul rõhutati vajadust suurendada energiatõhusust liidu piires, et saavutada liidu energiatarbimise 20 % vähendamise eesmärk 2020. aastaks, ning kutsuti üles põhjalikult ja kiirelt rakendama komisjoni teatistes „Energiatõhususe tegevuskava: potentsiaali realiseerimine” kehtestatud prioriteete. Kõnealuses tegevuskavas on tuvastatud ehitussektori märkimisväärne potentsiaal kulutõhusaks energiasäästuks. Oma 31. jaanuari 2008. aasta resolutsioonis nõudis Euroopa Parlament direktiivi 2002/91/EÜ sätete karmistamist ning on nõudnud erinevatel aegadel, viimati oma 3. veebruari 2009. aasta resolutsioonis energiapoliitika teise läbivaatamise kohta, et 20 % energiatõhususe eemärgi saavutamine aastaks 2020 muudetakse siduvaks. Peale selle seatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta otsusega nr 406/2009/EÜ (milles käsitletakse liikmesriikide jõupingutusi kasvuhooonegaaside heitkoguste vähendamiseks, et täita ühenduse kohustust vähendada kasvuhooonegaaside heitkoguseid aastaks 2020),⁽⁶⁾ mille puhul energiatõhusus ehitussektoris on otsustava tähtsusega, liikmesriikidele siduvad kohustused süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamiseks väljaspool heitkogustega kauplemise süsteemi, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiivis 2009/28/EÜ (taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta)⁽⁷⁾ nõutakse energiatõhususe edendamist seoses siduva kohustusega, mis näeb ette, et 2020. aastaks peab taastuvatest energiaallikatest toodetud energia moodustama 20 % liidu energia kogutarbimisest.

⁽¹⁾ ELT C 277, 17.11.2009, lk 75.

⁽²⁾ ELT C 200, 25.8.2009, lk 41.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 23. aprilli 2009. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata), nõukogu 14. aprilli 2010. aasta esimese lugemise seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata), Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽⁴⁾ ELT L 1, 4.1.2003, lk 65.

⁽⁵⁾ Vt III lisa A osa.

⁽⁶⁾ ELT L 140, 5.6.2009, lk 136.

⁽⁷⁾ ELT L 140, 5.6.2009, lk 16.

- (6) Euroopa Ülemkogu 2007. aasta märtsi kohtumisel kinnitati liidu kohustust arendada kogu liidus taastuvatest energiaallikatest toodetud energiat ning tunnustati kohustuslikku eesmärki, et 2020. aastaks peab taastuvatest energiaallikatest toodetud energia moodustama 20 % kogu energiast. Direktiiviga 2009/28/EÜ antakse ühine raamistik taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamiseks.
- (7) On vaja kehtestada konkreetsemad meetmed, et saavutada hoonete puhul märkimisväärne, kuid siiani kasutamata energiasäästu võimalus ja vähendada selles sektoris suuri erinevusi liikmesriikide tulemustes.
- (8) Hoonete energiatõhususe edasise parandamise meetmetes tuleks arvesse võtta kliimat ja kohalikke tingimusi ning ruumide sisekliimat ja kulutasuvust. Need meetmed ei tohiks mõjutada hoonetele esitatavaid muid nõudeid, nagu ligipääsetavus, ohutus ja hoone kavandatud kasutus.
- (9) Hoonete energiatõhusust tuleks arvutada metoodika alusel, mida saaks eristada riiklikul ja piirkondlikul tasandil. See hõlmab lisaks soojuslikele omadustele teisigi tegureid, millel on järjest tähtsam roll, näiteks kütte- ja kliimaseadmed, taastuvate energiaallikate toodetud energia kasutamine, passiivsed kütte- ja jahutuselemendid, varjulisus, siseõhu kvaliteet, piisav loomulik valgus ja hoone konstruktsioon. Energiatõhususe arvutamise metoodika ei peaks põhinema üksnes küttehooajal, vaid peaks hõlmama hoone aastaringset energiatõhusust. Kõnealuse metoodika puhul peaks arvesse võtma olemasolevaid Euroopa standardeid.
- (10) Hoonete ja ehitusdetailide energiatõhususe miinimumnõuete kehtestamine on liikmesriikide ainupädevuses. Nõuete kehtestamisel tuleks eesmärgiks seada kulutõhusa tasakaalu saavutamise vajalike investeeringute ja hoone olelusringi jooksul kokkuhoitavate energiakulude vahel, piiramata liikmesriikide õigust kehtestada kulutõhususe tasemest rangemaid energiatõhususe miinimumnõudeid. Tuleks sätestada võimalus, et liikmesriigid saaksid hoonete energiatõhususe miinimumnõuded korrapäraselt läbi vaadata, arvestades tehnika arenguga.
- (11) Kulutasuvate või kulutõhusate energiatõhususe tasemete eesmärk võib teatud tingimustel, näiteks kliimaerinevuste tõttu, õigustada seda, et liikmesriigid kehtestavad ehitusdetailidele kulutasuvuse või kulutõhususe nõudeid, mis praktikas piiraksid liidu õigusaktidega kehtestatud standarditele vastavate ehitustoodete kasutamist, tingimusel et sellised nõuded ei kujuta endast põhjendamatut turutõket.
- (12) Hoonete tehnosüsteemide energiatõhususe nõuete kehtestamisel peaksid liikmesriigid kasutama ühtlustatud instrumente, kui need on olemas ja kui see on vajalik, eelkõige katsetus- ja arvutusmeetodeid ning energiatõhususe klasse, mis on välja töötatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiivi 2009/125/EÜ (mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks) ⁽¹⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiivi 2010/30/EL (kodumasinade energia ja muude ressursside tarbimise näitamise kohta märgistuses ja ühtses tootekirjelduses) ⁽²⁾ rakendavatele meetmetele, et tagada kooskõla sarnaste algatustega ja niipalju kui võimalik vähendada turu võimalikku killustumist.
- (13) Käesolev direktiiv ei piira Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklite 107 ja 108 kohaldamist. Seepärast ei tohiks käesolevas direktiivis kasutatud „soodustuse” mõistet tõlgendada nii, et tegemist on riigiabiaga.
- (14) Komisjon peaks sätestama võrdleva metoodika raamistiku energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme arvutamiseks. Liikmesriigid peaksid kõnealust raamistikku kasutama tulemuste võrdlemiseks nende poolt vastu võetud energiatõhususe miinimumnõuetega. Kui energiatõhususe miinimumnõuete arvutatud kulutõhususe taseme ja kehtivate energiatõhususe miinimumnõuete vahel peaks olema olulisi erinevusi, st üle 15 %, peaksid liikmesriigid erinevust põhjendama või kavandama meetmeid selle erinevuse vähendamiseks. Liikmesriigid peaksid määrama kindlaks hoone või ehitusdetaili hinnangulise majandusliku olelusringi, võttes arvesse tavapäraste majanduslike olelusringide kindlaksmääramisel kehtivaid tavasid ja kogemusi. Sellise võrdlemise tulemused ja tulemuste saamiseks kasutatud andmed tuleks esitada korrapäraselt komisjonile. Saadud andmed peaksid võimaldama komisjonil hinnata liikmesriikide edusamme energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme saavutamisel ja koostada nende kohta aruandeid.

⁽¹⁾ ELT L 285, 31.10.2009, lk 10.

⁽²⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1.

- (15) Hoonetel on mõju pikaajalisele energiatarbimisele. Arvestades olemasolevate hoonete pikka rekonstrueerimistsükli, peaksid uued ja oluliselt rekonstrueeritavad olemasolevad hooned seetõttu vastama kohalikule kliimale kohandatud energiatõhususe miinimumnõuetele. Kuna üldiselt ei kasutata alternatiivsete energiaallikate rakendamist täielikult ära, tuleks uute hoonete puhul kaaluda alternatiivseid energiaallikaid, sõltumata hoonete suurus-est ja järgides põhimõtet, et kõigepealt tuleb tagada kütte- ja jahutusseadmete energiavajaduse vähendamine minimaalse kulutõhusa tasemeni.
- (16) Olemasolevate hoonete oluline rekonstrueerimine, sõltumata hoone suurus-est, pakub võimalust kulutasuvate meetmete võtmiseks, et energiatõhusust suurendada. Kulutõhususe eesmärgil peaks olema võimalik piirduda energiatõhususe miinimumnõuete kohaldamisel rekonstrueeritavate osadega, mis on hoone energiatõhususe seisukohast kõige olulisemad. Liikmesriigid peaksid saama määrata kindlaks „olulise rekonstrueerimise” kas protsendina hoone välispiirete pindalast või hoone väärtusest. Kui liikmesriik otsustab olulise rekonstrueerimise määrata kindlaks hoone väärtuse alusel, võib kasutada selliseid väärtuseid nagu kindlustusmatemaatiline väärtus või rekonstrueerimise maksumusele põhinev turuväärtus, v.a hoone alla jääva maa väärtus.
- (17) On vaja meetmeid, et suurendada nende hoonete arvu, mis mitte üksnes ei vasta kehtivatele energiatõhususe miinimumnõuetele, vaid on veelgi energiatõhusamad, vähendades sedasi nii energiatarbimist kui süsinikdioksiidheiteid. Selleks peaksid liikmesriigid koostama riiklikud kavad liginullenergiahoonete arvu suurendamiseks ja esitama sellised kavad korrapäraselt komisjonile.
- (18) Selleks et stimuleerida energiatõhususe meetmeid, võetakse kasutusele või kohandatakse liidu rahastamisvahendeid ja muid meetmeid. Sellised liidu tasandil võetavad rahastamisvahendid hõlmavad muu hulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1080/2006 (mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi), ⁽¹⁾ mida on muudetud, et võimaldada suuremate investeeringute tegemist elamute energiatõhususe valdkonnas; avaliku ja erasektori partnerlust seoses „Euroopa energiatõhusate ehitiste” algatusega, et edendada loodushoidlike tehnoloogiate ja energiatõhusate süsteemide ja materjalide kasutamist nii uute kui ka renoveeritavate hoonete puhul; EÜ ja Euroopa Investeeringupanga algatust „ELi algatus säästva energia rahastamiseks”, mille eesmärk on muu hulgas energiatõhususe investeeringute tegemise võimaldamine, ja Euroopa Investeeringupanga juhitud „Marguerite'i fondi”: 2020. aasta Euroopa energeetika, kliimamuutuste ja infrastruktuuride fond; nõukogu 5. mai 2009. aasta direktiivi 2009/47/EÜ (millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ vähendatud käibemaksumäärade osas); ⁽²⁾ struktuuri- ja ühtekuuluvusfondide vahendit Jeremie (Euroopa ühisressursid mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele); energiatõhususe rahastamisvahendit; konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi, sealhulgas „arukas energeetika – Euroopa” II programm, mis on eraldi suunatud energiatõhususe ja taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamisel turutõkete eemaldamisele, näiteks tehnilise abi vahendi ELENA (Euroopa kohaliku energia abi – *European Local Energy Assistance*) kaudu; linnapeade pakti; ettevõtlike ja uuendustegevuse programmi; info- ja sidetehnoloogia poliitika toetusprogrammi 2010 ning teadusuuringute seitsmendat raamprogrammi. Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank pakub samuti rahastamisvõimalusi, et stimuleerida energiatõhususe meetmeid.
- (19) Liidu rahastamisvahendeid tuleks kasutada nii, et need avaldaksid praktilist mõju käesoleva direktiivi eesmärkidele, asendamata samas riiklikke meetmeid. Neid tuleks eelkõige kasutada asjakohaste ja uuenduslike rahastamisviiside pakkumiseks, et tõhustada investeringuid energiatõhususe meetmetesse. Neil võiks olla suur osa riiklike, piirkondlike ja kohalike energiatõhususe fondide, instrumentide või mehhanismide arendamisel, mis pakuksid selliseid rahastamisvõimalusi eraomanikele, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele ning energiatõhususe teenuseid osutavatele ettevõtetele.
- (20) Selleks et anda komisjonile asjakohast teavet, peaksid liikmesriigid koostama käesoleva direktiivi eesmärgede edendamiseks seniste meetmete ja meetmete ettepanekute loetelu, kaasa arvatud rahastamismeetmete loetelu, jättes välja käesoleva direktiiviga nõutavad meetmed. Sellised liikmesriikide loetletud meetmed võivad eelkõige hõlmata meetmeid, mille eesmärk on kõrvaldada olemasolevad õiguslikud tõkked ja turutõkked ning julgustada investeringuid ja/või muid tegevusi, et suurendada uute ja olemasolevate hoonete energiatõhusust, tehes seega võimaliku panuse kütteostuvõimetuse vähendamisele. Selliste meetmete hulka võiksid kuuluda, kuigi mitte ainult, tasuta või subsideeritud tehniline abi ja nõustamine, otsesed toetused, subsideeritud laenuskeemid või väikese intressiga laenud, toetuskavad ja laenutagatiskeemid. Riigiasutused ja muud institutsioonid, mis näevad ette rahastamismeetmeid, võiksid siduda selliste meetmete rakendamise energiamärgistele kantud energiatõhususe näitude ja soovitusetega.

⁽¹⁾ ELT L 210, 31.7.2006, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 116, 9.5.2009, lk 18.

- (21) Liikmesriikide aruandluskoormuse vähendamiseks peaks olema võimalik käesoleva direktiiviga nõutavaid aruandeid esitada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2006. aasta direktiivi 2006/32/EÜ (mis käsitleb energia lõpptarbimise tõhusust ja energiateenuseid) ⁽¹⁾ artikli 14 lõikes 2 osutatud energiatõhususe tegevuskavades. Liikmesriikide avalik sektor peaks hoonete energiatõhususe valdkonnas näitama teistele teed ja seega tuleks riiklikes kavades seada kõrgemad eesmärgid hoonetele, milles asuvad riigiasutused.
- (22) Hoone või hoone osa tulevasele ostjale või üürihoidjale tuleks energiamärgise kaudu anda õiget teavet hoone energiatõhususe kohta ja praktilisi nõuandeid energiatõhususe suurendamiseks. Teavitamiskampaaniate kaudu võiks omanikke ja üürihoidjaid täiendavalt julgustada parandama hoonete või hoone osade energiatõhusust. Ärihoonete omanikke ja üürihoidjaid tuleks samuti julgustada vahetama teavet tegeliku energiatarbimise kohta, et tagada kogu teabe kättesaadavus teadlike otsuste tegemiseks vajalike paranduste kohta. Energiamärgis peaks samuti sisaldama andmeid selle kohta, kuidas kütmine ja jahutamine tegelikult mõjutavad hoone energiavajadust, primaarenergiatarbimist ja süsinikdioksiidi heiteid.
- (23) Riigiasutused peaksid olema eeskujuks ja püüdma rakendada energiamärgises toodud soovitusi. Liikmesriigid peaksid riiklikesse kavadesse lisama meetmeid, et toetada riigiasutusi energiatõhususe varajasel parandamisel ja energiamärgises toodud soovitude rakendamisel võimalikult kiiresti.
- (24) Hooned, kus asuvad riigiasutused või mida inimesed tihti külastavad, peaksid olema eeskujuks ja näitama, et nad võtavad arvesse keskkonna- ja energiatõhususe aspekte, ning seetõttu tuleks kõnealuste hoonete puhul korrapäraselt väljastada energiamärgis. Avalikkust tuleks energiatõhususest paremini teavitada, pannes energiamärgised nähtavalt välja, eriti teatud suurusega hoonetes, kus asuvad riigiasutused või mida inimesed tihti külastavad, nagu kauplused ja kaubanduskeskused, selvehallid, restoranid, teatrid, pangad ja hotellid.
- (25) Viimastel aastatel on hakatud Euroopa riikides kasutama rohkem kliimaseadmeid. Sellega kaasnevad märkimisväärsed probleemid tippkoormuse ajal, elektrikulude tõus ja energiatasakaalu rikkumine. Esmatähtsaks peaksid saama need strateegiad, millega parandatakse hoonete soojuskasutust suveperioodil. Sel eesmärgil tuleks keskenduda meetmetele, mis väldivad ülekuumenemist, nagu varjulisus ja hoone konstruktsiooni piisav soojusmahutavus ning tuleks veelgi arendada passiivseid jahutusmeetodeid, eeskätt neid, mis parandavad kliimatingimusi siseruumides ja mikrokliimat hoonete ümber.
- (26) Erialase ettevalmistusega töötajate läbiviidav kütte- ja kliimaseadmete korrapärane hooldus ja ülevaatus aitab seadmeid täpsemini reguleerida vastavalt tootekirjeldusele ning tagab seeläbi keskkonna, ohutuse ja energiakasutuse seisukohast nende optimaalse toimimise. Kogu kütte- ja kliimaseadmete süsteemi peaks selle olusringi jooksul, ent eriti enne selle asendamist või ajakohastamist, korrapäraselt hindama sõltumatu hindaja. Selleks et vähendada hoonete omanike ja üürihoidjate halduskoormust, peaksid liikmesriigid püüdma kontrollide ja sertifitseerimise võimalikult palju ühendada.
- (27) Ühine lähenemisviis hoonetele energiamärgise väljastamise ning kütte- ja kliimaseadmete ülevaatuste puhul, mida viivad läbi erialase ettevalmistusega ja/või akrediteeritud eksperdid, kelle sõltumatus tuleb tagada objektiivsete kriteeriumide alusel, aitab kaasa võrdsete võimaluste loomisele, mis puudutab liikmesriikide pingutusi säästa ehitussektoris energiat, ning muudab liidu kinnisvaraturul võimalike omanike või kasutajate jaoks energiatõhususe teabe läbipaistvaks. Selleks et tagada energiamärgiste ning kütte- ja kliimaseadmete ülevaatuste kvaliteet kogu liidus, tuleks igas liikmesriigis kehtestada sõltumatu kontrollimehhanism.
- (28) Kuna kohalikud ja piirkondlikud asutused on käesoleva direktiivi edukaks rakendamiseks olulised, tuleks neid, kui see on asjakohane, vastavalt liikmesriikides kehtivatele õigusaktidele kaasata ja nendega konsulteerida sellistes küsimustes nagu planeerimine, teavitamine, koolitamine ja teadlikkuse parandamise programmide väljatöötamine ning direktiivi rakendamine riiklikul või piirkondlikul tasandil. Selliseid konsultatsioone saab kasutada ka selleks, et edendada asjakohaste juhiste andmist kohalikele planeerijatele ja ehitusinspektoritele vajalike ülesannete täitmiseks. Lisaks sellele peaksid liikmesriigid võimaldama arhitektidel ja planeerijatel tööstus- ja elumapiirkondade kavandamisel, projekteerimisel, ehitamisel ja renoveerimisel korralikult kaaluda energiatõhususe suurendamist, taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamist ning kaugkütte ja -jahutuse kasutamist optimaalset kombinatsiooni ja innustama neid seda tegema.

⁽¹⁾ ELT L 114, 27.4.2006, lk 64.

- (29) Paigaldajad ja ehitajad on käesoleva direktiivi edukaks rakendamiseks olulised. Seetõttu peaks piisaval hulgal paigaldajaid ja ehitajaid koolituste ja muude meetmete kaudu omandama piisava pädevuse, et kasutada ja paigaldada nõuetekohaseid energiatõhusa ja taastuvenergia tehnoloogiaga seadmeid.
- (30) Liikmesriigid peaksid võtma arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiivi 2005/36/EÜ (kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta) ⁽¹⁾ seoses käesolevas direktiivis käsitletud erialaekspertide vastastikuse tunnustamisega ja komisjon peaks jätkama oma tegevust selliste erialaekspertide koolitusstandardite suuniste ja soovitusetega Euroopa aruka energia programmi kohaselt.
- (31) Liidu mitteeluruumide kinnisvaraturu energiatõhususe läbipaistvuse suurendamiseks tuleks kehtestada ühtsed tingimused vabatahtliku ühise mitteeluruumide energiatõhususe sertifitseerimisskeemi jaoks. Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 291 sätestatakse seadusandliku tavamenetluse kohaselt eelnevalt määruse abil eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbi viidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes. Kuni kõnealuse uue määruse vastuvõtmiseni kohaldatakse jätkuvalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsust 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused), ⁽²⁾ välja arvatud kontrolliga regulatiivmenetlust käsitlevaid sätteid, mis ei ole kohaldatavad.
- (32) Komisjonil peaks olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et kohandada I lisas sätestatud üldraamistiku teatavaid osasid tehnika arenguga, ning kehtestada metoodika raamistik energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusate tasemete arvutamiseks. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil.
- (33) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt hoonete energiatõhususe suurendamist, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning ehitussektori keerukuse tõttu ja liikmesriikide eluasemeturgude suutmatuse tõttu rahuldavalt lahendada energiatõhususe probleeme, ja sellepärast on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (34) Käesoleva direktiivi siseriiklikku õigusesse ülevõtmise kohustus peaks piirduma sätetega, mille sisu on võrreldes direktiiviga 2002/91/EÜ muutunud. Kohustus võtta üle muutmata sätteid tuleneb kõnealusest direktiivist.

- (35) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata liikmesriikide kohustusi, mis on seotud direktiivi 2002/91/EÜ siseriiklikku õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtpäevadega.
- (36) Kooskõlas paremat õigusloomet käsitleva institutsiooni-devahelise kokkuleppe ⁽³⁾ punktiga 34 julgustatakse liikmesriike koostama nende endi jaoks ja liidu huvides vastavustabeleid, kus on võimalikult suures ulatuses välja toodud vastavus käesoleva direktiivi ja ülevõtmismeetmete vahel, ning tegema need avalikkusele kättesaadavaks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Sisu

1. Käesoleva direktiiviga edendatakse liidu piires hoonete energiatõhusust, võttes arvesse väliskliimat ja kohalikke tingimusi ning ruumide sisekliima nõudeid ja kulutasuvust.
2. Käesoleva direktiiviga nähakse ette nõuded järgmistest küsimustest:
 - a) hoonete ja hoone osade üldise energiatõhususe arvutamise metoodika ühine üldraamistik;
 - b) miinimumnõuete rakendamine uute hoonete ja hoone uute osade energiatõhususe suhtes;
 - c) miinimumnõuete rakendamine:
 - i) oluliselt rekonstrueeritavate olemasolevate hoonete, hoone osade ja ehitusdetailide energiatõhususe suhtes;
 - ii) hoonete välispiireteks olevate selliste ehitusdetailide energiatõhususe suhtes, millel on oluline mõju hoone välispiirde energiatõhususele, kui need rekonstrueeritakse või asendatakse; ning
 - iii) hoone tehnosüsteemide energiatõhususe suhtes uue tehnosüsteemi paigaldamisel, asendamisel või ajakohastamisel;

⁽¹⁾ ELT L 255, 30.9.2005, lk 22.

⁽²⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

⁽³⁾ ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

- d) riiklikud kavad liginullenergiahoonete arvu suurendamiseks;
 - e) hoonetele ja hoone osadele energiamärgise väljastamine;
 - f) hoonetes paiknevate kütte- ja kliimaseadmete korrapärane ülevaatus;
 - g) sõltumatud süsteemid energiamärgiste ja ülevaatus aruanete kontrollimiseks.
- 7) „hoone välispiire” – hoone sisemust väliskeskkonnast eraldavad hoone integreeritud elemendid;
 - 8) „hoone osa” – hoones paiknev hoone osa, korrus või korter, mis on konstrueeritud või mida on muudetud nii, et seda saab kasutada eraldi;
 - 9) „ehitusdetail” – hoone tehnosüsteem või hoone välispiirde element;

3. Käesolevas direktiivis sätestatud nõuded on miinimumnõuded ega takistata ühelgi liikmesriigil säilitada või kehtestada rangemaid meetmeid. Sellised meetmed on kooskõlas ELi toimimise lepinguga. Neist teatatakse komisjonile.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „hoone” – katusega konstruktsioon, millel on seinad ja mille sisekliima reguleerimiseks tarbitakse energiat;
 - 2) „liginullenergiahoone” – hoone, mille I lisa kohaselt määratud energiatõhusus on väga suur. Nullilähedane või väga väike nõutava energia kogus peaks olulisel määral pärinema taastuvatest energiaallikatest, sealhulgas kohapeal või lähimbruses taastuvatest energiaallikatest toodetud energiat;
 - 3) „hoone tehnosüsteem” – hoone või hoone osa kütte-, jahutus-, ventilatsiooni-, vee soojendamise ja valgustus-seadmed või nende kombinatsioon;
 - 4) „hoone energiatõhusus” – hoone tüüpilise kasutusega seotud energianõudluse rahuldamiseks vajalik arvutuslik või mõõdetud energia hulk, mis hõlmab muu hulgas kütmiseks, jahutuseks, ventilatsiooniks, vee soojendamiseks ja valgustuseks tarbitavat energiat;
 - 5) „primaarenergia” – taastuvatest ja mittetaastuvatest energiaallikatest toodetud energia, mida ei ole muundatud ega transformeeritud;
 - 6) „taastuvatest energiaallikatest toodetud energia” – energia, mis on toodetud taastuvatest mittefossiilsetest allikatest, nimelt tuuleenergia, päikeseenergia, aerotermiline energia, geotermiline energia, hüdrotermiline energia, ookeanienergia, hüdroenergia, biomass, prügilagaas, reoveepuhasti gaas ja biogaasid;
- a) hoone välispiirete või tehnosüsteemide rekonstrueerimisega seotud kulud on suuremad kui 25 % hoone väärtusest, välja arvatud selle maa väärtus, millel hoone asub, või
 - b) rekonstrueeritakse rohkem kui 25 % hoone välispiirete pindalast.
- Liikmesriigid võivad valida, kas nad kohaldavad valikut a või b;
- 11) „Euroopa standard” – Euroopa Standardikomitee, Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee või Euroopa Telekommunikatsiooni Standardite Instituudi vastu võetud ja avalikuks kasutuseks kättesaadavaks tehtud standard;
 - 12) „energiamärgis” – liikmesriigi või selle määratud juriidilise isiku tunnustatud sertifikaat, millel on märgitud hoone või hoone osa energiatõhusus, arvatuna vastavalt artikli 3 kohaselt vastu võetud meetodikale;
 - 13) „koostootmine” – soojusenergia ning elektrienergia ja/või mehaanilise energia samaaegne tootmine ühes protsessis;
 - 14) „kulutõhus tase” – energiatõhususe tase, mis viib väikseimate kuludeni hinnangulise majandusliku olusringi jooksul, kusjuures
 - a) väikseim kulu määratakse kindlaks võttes arvesse investimiskulusid, hooldus- ja käituskulusid (sh energia-kulu ja energiasäästu, asjaomase hoone liiki ning kui see on asjakohane, toodetud energiast saadud tulu) ja kui see on asjakohane, kõrvaldamiskulusid ning

- b) iga liikmesriik määrab kindlaks hinnangulise majandusliku olusringi. See viitab sellise hoone järelejäänud hinnangulisele majanduslikule olusringile, mille puhul energiatõhususe nõuded on kehtestatud hoonele tervikuna või ehitusdetaili hinnangulisele majanduslikule olusringile, kui energiatõhususe nõuded on kehtestatud ehitusdetailidele.

Kulutõhus tase peab jääma energiatõhususe tasemete vahemikku, kus hinnangulise majandusliku olusringi jooksul arvatud tasuvusanalüüs on positiivne;

- 15) „kliimaseade” – mehhanismid, mida on tarvis siseruumide õhu töötlemiseks, et temperatuuri kontrollida või seda alandada;
- 16) „kuumaveekatel” – katla korpusest ja põletist koosnev üksus, mille abil kantakse vedelikule üle põlemisel eralduv soojus;
- 17) „efektiivne nimivõimsus” – tootja määratud ja tagatud suurim soojusvõimsus (kilovattides), mida on võimalik saavutada kestval kasutamisel tootja määratud kasuliku võimsuse korral;
- 18) „soojuspump” – masin, seade või paigaldis, mis kannab niisugusest looduslikust keskkonnast nagu õhust, veest või maapinnast saadava soojuse üle hoonetesse või tööstuslikesse rakendustesse, pöörates soojuse loomuliku voolu niisuguseks, et see voolab madalamalt temperatuurilt kõrgemale. Reverseeritavad soojuspumbad võivad ühtlasi kanda soojust hoonest looduslikku keskkonda;
- 19) „kaugküte” või „kaugjahutus” – soojusenergia jaotamine võrgu kaudu auru, kuuma vee või jahutatud vedelikena kesksest tootmisallikast mitmesse hoonesse või kohta, et kasutada seda kütteks või jahutamiseks ruumis või protsessides.

Artikkel 3

Hoonete energiatõhususe arvutamise meetodika vastuvõtmine

Liikmesriigid kohaldavad hoonete energiatõhususe arvutamiseks meetodikat vastavalt I lisas sätestatud ühisele üldraamistikule.

Metoodika võetakse vastu riiklikul või piirkondlikul tasandil.

Artikkel 4

Energiatõhususe miinimumnõuete kehtestamine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada hoonete või hoone osade energiatõhususe miinimumnõuete kehtestamine eesmärgiga saavutada kulutõhus tase. Energiatõhusus arvutatakse artiklis 3 osutatud metoodika kohaselt. Kulutõhus tase arvutatakse artiklis 5 osutatud võrdleva metoodika raamistiku kohaselt, kui raamistik on kehtestatud.

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada energiatõhususe miinimumnõuete kehtestamine hoonete välispiirete osa moodustavate ehitusdetailide suhtes, millel on oluline mõju hoone välispiirde energiatõhususele, kui need rekonstrueeritakse või asendatakse eesmärgiga saavutada kulutõhus tase.

Nõuete kehtestamisel võivad liikmesriigid teha vahet uute ja olemasolevate hoonete vahel ning eri liiki hoonete vahel.

Nõuete puhul võetakse arvesse ruumide üldisi sisekliima tingimusi, vältimaks võimalikku negatiivset mõju, nagu ebapiisavat ventilatsiooni, ning ka kohalikke tingimusi ja hoone kavandatud funktsiooni ja vanust.

Liikmesriik ei ole kohustatud kehtestama energiatõhususe miinimumnõudeid, mis ei ole kulutasuvad hinnangulise majandusliku olusringi jooksul.

Energiatõhususe miinimumnõuded vaadatakse korrapäraselt läbi vähemalt viie aasta järel ning vajaduse korral neid ajakohastatakse, et kajastada ehitussektoris toimunud tehnika arengut.

2. Liikmesriigid võivad otsustada mitte kehtestada või kohaldada lõikes 1 osutatud nõudeid järgmiste hooneliikide suhtes:

a) hooned, mis on ametliku kaitse all teatava miljöövärtuse või nende endi spetsiifilise arhitektuurilise või ajaloolise väärtuse tõttu ja kus teatud energiatõhususe miinimumnõuete täitmine muudaks vastuvõetamatult nende eripära või välimust;

b) kultusekohtadena või religioosseteks tegevusteks kasutatavad hooned;

- c) ajutised hooned, mille kasutusega on kuni kaks aastat, tööstusladad, töökojad ja väikese energiavajadusega eluruumideta põllumajandushooned ning eluruumideta põllumajandushooned, mida kasutatakse energiatõhususe riikliku sektori-kokkuleppega hõlmatud sektoris;
- d) elamud, mis on mõeldud kasutamiseks kas vähem kui nelja kuu jooksul aastas või alternatiivselt piiratud kasutusajaga aastas ja mille eeldatav energiatarbimine on vähem kui 25 % aastaringse kasutamise energiatarbimisest;
- e) eraldiseisvad hooned, mille kasulik põrandapind on alla 50 m².

Artikkel 5

Energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme arvutamine

1. Vastavalt artiklitele 23, 24 ja 25 kehtestab komisjon delegeeritud õigusaktidega 30. juuniks 2011 võrdleva meetoodika raamistiku hoonete või ehitusdetailide energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme arvutamiseks.

Võrdleva meetoodika raamistik kehtestatakse III lisa kohaselt ning selles tehakse vahet uute ja olemasolevate hoonete vahel ning eri liiki hoonete vahel.

2. Liikmesriigid arvutavad energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme, kasutades lõike 1 kohaselt kehtestatud võrdleva meetoodika raamistikku ja asjakohaseid parameetreid, näiteks kliimatingimusi ja energiainfrastruktuuri praktilist kättesaadavust, ning võrdlevad arvutuse tulemusi kehtivate energia-tõhususe miinimumnõuetega.

Liikmesriigid esitavad komisjonile aruande kõikide nimetatud arvutuseks kasutatud sisendandmete ja eelduste ning kõikide nimetatud arvutuste tulemuste kohta. Aruanne võib sisalduda direktiivi 2006/32/EÜ artikli 14 lõikes 2 osutatud energiatõhususe tegevuskavades. Liikmesriigid esitavad kõnealused aruanded komisjonile korrapäraste ajavahemike tagant, kuid mitte harvem kui kord iga viie aasta järel. Esimene aruanne esitatakse 30. juuniks 2012.

3. Kui lõike 2 kohaselt tehtud arvutuste tulemuste võrdlemine näitab, et kehtivad energiatõhususe miinimumnõuded on oluliselt vähem energiatõhusad kui energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhus tase, esitab asjassepuutuv liikmesriik sellise erinevuse põhjenduse lõikes 2 osutatud aruandes, millele lisatakse kava vastavate meetmetega, kuidas järgmiseks läbivaatamiseks oluliselt vähendada erinevust artikli 4 lõikes 1 osutatud energiatõhususe nõuetega; kava esitatakse sellise erinevuse kohta, mis ei ole põhjendatud.

4. Komisjon avaldab aruande liikmesriikide edusammude kohta energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme saavutamisel.

Artikkel 6

Uued hooned

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada uute hoonete vastavus artikli 4 kohaselt sätestatud energiatõhususe miinimumnõuetele.

Uute hoonete puhul tagavad liikmesriigid, et enne ehitamise algust kaalutakse ja võetakse nende olemasolu korral arvesse näiteks allpool loetletud alternatiivsete suure tõhususega süsteemide tehnilist, keskkonnavalast ja majanduslikku teostatavust:

- a) taastuvatest energiaallikatest toodetud energial põhinevad detsentraliseeritud energiaruustussüsteemid;
- b) koostootmine;
- c) kaug- ja lokaalküte või -jahutus, eriti kui see täielikult või osaliselt põhineb taastuvatest energiaallikatest toodetud energial;
- d) soojuspumbad.

2. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud alternatiivsete süsteemide analüüs dokumenteeritakse ja on kontrollimiseks kättesaadav.

3. Alternatiivsete süsteemide analüüsi võib teha üksikute hoonete, sarnastest hoonetest koosnevate gruppide või ühe piirkonna tavapäraste hoonetüüpide kohta. Kollektiivsete kütte- ja jahutussüsteemide puhul võib analüüsi teha kõikide hoonete kohta, mis on süsteemiga ühendatud samas piirkonnas.

Artikkel 7

Olemasolevad hooned

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et kui hooneid oluliselt rekonstrueeritakse, suurendatakse hoone või selle rekonstrueeritud osade tehnilise, funktsionaalse ja majandusliku teostatavuse piires nende energiatõhusust nii, et see vastaks artikli 4 kohaselt kehtestatud energiatõhususe miinimumnõuetele.

Kõnealuseid nõudeid kohaldatakse rekonstrueeritud hoonele või hoone osale tervikuna. Lisaks sellele või alternatiivselt võib nõudeid kohaldada rekonstrueeritud hoone ehitusdetailidele.

Lisaks sellele võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed, tagamaks, et kui ehitusdetail, mis moodustab hoone välispiirde osa ja millel on oluline mõju hoone välispiirde energiatõhususele, rekonstrueeritakse või asendatakse, vastab ehitusdetaili energiatõhusus energiatõhususe miinimumnõuetele tehnilise, funktsionaalse ja majandusliku teostatavuse piires.

Liikmesriigid määravad kõnealused energiatõhususe miinimumnõuded kindlaks artikli 4 kohaselt.

Liikmesriigid julgustavad oluliselt rekonstrueeritavate hoonete puhul kaaluma ja võtma arvesse artikli 6 lõikes 1 osutatud alternatiivseid suure tõhususega süsteeme, kui see on tehniliselt, funktsionaalselt ja majanduslikult teostatav.

Artikkel 8

Hoone tehnosüsteemid

1. Hoone tehnosüsteemide energiatarbimise optimeerimiseks sätestavad liikmesriigid olemasolevatesse hoonetesse paigaldatavate tehnosüsteemide üldise energiatõhususe, nõuetekohase paigaldamise ja asjakohaste mõõtmete, korrigeerimise ja kontrolli süsteeminõuded. Liikmesriigid võivad kõnealuseid süsteeminõudeid kohaldada ka uutele hoonetele.

Süsteeminõuded sätestatakse hoonete ja hoone osade uute tehnosüsteemide jaoks, samuti tehnosüsteemide asendamise ja ajakohastamise jaoks ning neid kohaldatakse tehnilise, funktsionaalse ja majandusliku teostatavuse piires.

Süsteeminõuded hõlmavad vähemalt järgmisi elemente:

- a) küttesüsteemid;
- b) soojaveesüsteemid;
- c) kliimaseadmed;
- d) suured ventilatsioonisüsteemid

või selliste süsteemide kombinatsioon.

2. Liikmesriigid julgustavad võtma kasutusele arukaid arvestisüsteeme hoone ehitamisel või olulisel rekonstrueerimisel, tagades samas, et see on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/72/EÜ (mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju) ⁽¹⁾ I lisa punk-

tiga 2. Lisaks sellele võivad liikmesriigid vajaduse korral julgustada energiat säästvate aktiivsete kontrollisüsteemide, näiteks automaat-, kontrolli- ja seiresüsteemide paigaldamist.

Artikkel 9

Liginullenergiahooned

1. Liikmesriigid tagavad, et

- a) 31. detsembriks 2020 on kõik uued hooned liginullenergiahooned ning
- b) pärast 31. detsembrit 2018 on uusehitised, mida kasutavad ja omavad riigiasutused, liginullenergiahooned.

Liikmesriigid kehtestavad riiklikud kavad liginullenergiahoonete arvu suurendamiseks. Nimetatud riiklikud kavad võivad sisaldada eri liiki hoonete puhul erinevaid eesmärke.

2. Lisaks sellele, järgides avaliku sektori eeskuju, töötavad liikmesriigid välja poliitikad ja võtavad meetmed, nagu näiteks eesmärgi stimuleerida renoveeritavate hoonete ümberehitamist liginullenergiahooneteks, ning annavad sellest komisjonile teada lõikes 1 osutatud riiklikes kavades.

3. Riiklik kava sisaldab muu hulgas järgmisi elemente:

- a) liikmesriigi liginullenergiahoonete määratluse detailne praktiline kohaldamine, mis kajastab riiklikke, piirkondlikke või kohalikke tingimusi ja mis sisaldab primaarenergiatarbimise arvnäitajat väljendatuna kWh/m² aastas. Primaarenergia tegurid, mida kasutatakse primaarenergiatarbimise kindlaksmääramiseks, võivad põhineda riiklikel või piirkondlikel aastapõhistel keskmistel väärtustel ning võivad arvesse võtta asjakohaseid Euroopa standardeid;
- b) vahe-eesmärgid uute hoonete energiatõhususe parandamiseks 2015. aastaks, et valmistada ette lõike 1 rakendamine;
- c) teave poliitikate ja vastu võetud finants- või muude meetmete kohta lõigete 1 ja 2 kontekstis, et edendada liginullenergiahooneid, sealhulgas riiklike nõuete ja meetmete üksikasjad, mis käsitlevad taastuvatest energiaallikatest toodetud energia tarbimist uutes hoonetes ja oluliselt rekonstrueeritavates hoonetes seoses direktiivi 2009/28/EÜ artikli 13 lõikega 4 ja käesoleva direktiivi artiklitega 6 ja 7.

⁽¹⁾ ELT L 211, 14.8.2009, lk 55.

4. Komisjon hindab lõikes 1 osutatud riiklike kavasisid, eelkõige liikmesriikide kavandatud meetmete asjakohasust käesoleva direktiivi eesmärkide suhtes. Komisjon, võttes täielikult arvesse subsidiaarsuse põhimõtet, võib taotleda täiendavat eriteavet lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud nõuete kohta. Sellisel juhul esitab asjaomane liikmesriik nõutud teabe või teeb muudatusettepanekuid üheksa kuu jooksul pärast komisjonilt taotluse saamist. Pärast hindamist võib komisjon anda soovitusi.

5. Komisjon avaldab 31. detsembriks 2012 ja seejärel iga kolme aasta järel aruande liikmesriikide edusammude kohta liginullenergiahoonete arvu suurendamisel. Kõnealuse aruande alusel töötab komisjon välja kõnealuste hoonete arvu suurendamise tegevuskava ja esitab vajaduse korral ettepanekud meetmete kohta ning ergutab parimate tavade kasutamist seoses olemasolevate hoonete kulutasuva ümberehitamisega liginullenergiahooneteks.

6. Liikmesriigid võivad otsustada, et nad ei kohalda lõike 1 punktides a ja b sätestatud nõudeid erilistel ja põhjendatavatel juhtudel, kus hinnangulise majandusliku olusringi jooksul arvutatud tasuvusanalüüs on negatiivne. Liikmesriigid teavitavad komisjoni asjaomase õiguskorra põhimõtetest.

Artikkel 10

Rahalised soodustused ja turutõkked

1. Arvestades, kui olulised on asjakohased rahastamis- ja muud vahendid hoonete energiatõhususe edendamiseks ja nende ümberehitamiseks liginullenergiahooneteks, astuvad liikmesriigid vajalikud sammud, et kaaluda, millised on kõige asjakohasemad vahendid, võttes arvesse riiklike olusid.

2. Liikmesriigid koostavad 30. juuniks 2011 käesoleva direktiivi eesmärgi edendavate seniste meetmete, ja kui see on asjakohane, meetmete ettepanekute ja vahendite loetelu, sealhulgas rahastamismeetmete loetelu, välja arvatud käesoleva direktiiviga nõutavad meetmed.

Liikmesriigid ajakohastavad nimetatud loetelu iga kolme aasta järel. Liikmesriigid edastavad loetelud komisjonile, näiteks lisades need direktiivi 2006/32/EÜ artikli 14 lõikes 2 osutatud riiklikesse energiatõhususe tegevuskavadesse.

3. Komisjon uurib lõike 2 kohaselt loetletud seniste meetmete ja meetmete ettepanekute ning liidu asjakohaste vahendite tõhusust käesoleva direktiivi rakendamise toetamisel. Nimetatud analüüsi alusel ning subsidiaarsuse põhimõttega nõuetekohaselt arvestades võib komisjon anda nõu või soovitusi riiklike eriskeemide ja liidu ning rahvusvaheliste finantsasutuste koordineerimise kohta. Komisjon võib oma uurimuse ja võimalikud nõuanded ja soovitusid lisada direktiivi 2006/32/EÜ artikli 14

lõikes 5 osutatud riiklike energiatõhususe tegevuskavade aruandesse.

4. Kui see on asjakohane, abistab komisjon taotluse alusel liikmesriike riiklike või piirkondlike rahalise toetuse programmide koostamisel, et suurendada hoonete, eriti olemasolevate hoonete energiatõhusust, toetades parimate tavade vahetust riiklike või piirkondlike vastutavate asutuste või organite vahel.

5. Selleks et parandada käesoleva direktiivi rakendamise rahastamist, võttes nõuetekohaselt arvesse subsidiaarsuse põhimõtet, esitab komisjon eelistatavalt 2011. aastaks analüüsi, mis käsitleb eelkõige:

- a) hoonete, eelkõige elamute energiatõhususe suurendamiseks kasutatud struktuurifondide ja raamprogrammide tõhusust ja asjakohasust, ning esitab tegelikult kasutatud summa;
- b) Euroopa Investeeringupanga ja muude avalike finantsasutuste vahendite kasutamise tõhusust;
- c) liidu ja riiklike vahendite ning energiatõhususe investeeringute stimuleerimise vahendina kasutatavate muude toetusviiside koordineerimist ja nimetatud vahendite asjakohasust liidu eesmärkide saavutamisel.

Kõnealusele analüüsile tuginedes ja kooskõlas mitmeaastase finantsraamistikuga võib komisjon, kui ta peab seda asjakohaseks, esitada seejärel Euroopa Parlamendile ja nõukogule liidu õigusakti ettepaneku.

6. Liikmesriigid võtavad hoonete ehituse või hoonete olulise rekonstrueerimise stimuleerimisel arvesse energiatõhususe kulu- tõhusat taset.

7. Käesoleva direktiivi sätteid et takista liikmesriikidel kehtestamast uusehitiste, rekonstrueerimise või ehitusdetailide puhul selliseid stiimuleid, mis lähevad kulutõhusast tasemest kaugemale.

Artikkel 11

Energiamärgised

1. Liikmesriigid sätestavad meetmed, mis on vajalikud hoonete energiamärgise väljastamise süsteemi loomiseks. Energiamärgisele kantakse hoone energiatõhususarv ja sellised kontrollväärtused nagu energiatõhususe miinimumnõuded, et hoone või hoone osa omanikud või üürnikud saaksid selle energiatõhusust võrrelda ja hinnata.

Energiamärgis võib sisaldada lisateavet, nagu aastane energiatarbimine hoones, mis ei ole elamu, ja taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal kogu energiatarbimises.

2. Energiamärgisele kantakse soovitused hoone või hoone osade kulutõhusa või kulutasuva energiatõhususe parandamiseks, välja arvatud siis, kui selliseks parandamiseks puudub mõistlik võimalus kehtivate energiatõhususe nõuetega võrreldes.

Energiamärgisele kantavad soovitused hõlmavad järgmist:

- a) hoone välispiirete või tehnosüsteemi(de) olulise rekonstrueerimisega seoses võetud meetmed ja
- b) meetmed, mis hõlmavad üksikuid ehitusdetalle ning on sõltumatud välispiirete või tehnosüsteemi(de) olulisest rekonstrueerimisest.

3. Energiamärgisele kantavad soovitused peavad olema asjaomase hoone puhul tehniliselt teostatavad ning võivad anda hinnangu nende tasuvusaja või tasuvuse kohta majandusliku olelusringi vältel.

4. Energiamärgisele märgitakse, kust saab omanik või üürnik lisateavet energiamärgisele kantud soovituste, sealhulgas nende kulutasuvuse kohta. Kulutasuvuse hinnangu puhul võetakse aluseks hulk standardtingimusi, nt hinnanguline energiasääst ja hinnangulised energiahinnad ning esialgne kuluproгноos. Lisaks sellele peab märgis sisaldama teavet soovituste rakendamiseks astutavate sammude kohta. Omanikule või üürnikule võib anda ka muud teavet lähedaste teemade kohta, nagu energiaaudit, rahalised või muud stiimulid ja rahastamisvõimalused.

5. Kui siseriiklikust õigusest ei tulene teisiti, julgustavad liikmesriigid riigiasutusi võtma arvesse nende juhtivat rolli, mida nad etendavad hoonete energiatõhususe valdkonnas, muu hulgas rakendades nende omandis olevatele hoonetele väljastatud energiamärgises esitatud soovitusi selle kehtivusaja jooksul.

6. Hoone osade energiamärgise väljastamine võib põhineda:

- a) hoonete tervikuna antud energiamärgisel; või

- b) teise samasse hoonesse kuuluva sama tüüpi, samade energiamomadustega hoone osa hindamisel.

7. Ühepereelamute energiamärgise väljastamine võib põhineda teise, sarnase projekti ja suurusega ning sarnase tegeliku energiatõhususega tüüphoone hindamisel, kui kõnealuse sarnasuse tagab energiamärgist väljastav ekspert.

8. Energiamärgise kehtivusaeg on kuni kümme aastat.

9. Konsulteerides asjaomaste sektoritega, võtab komisjon 2011. aastaks vastu vabatahtliku Euroopa Liidu ühise mitteleurumide energiatõhususe sertifitseerimise kava. Kõnealune meede võetakse vastu vastavalt artikli 26 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele. Liikmesriike julgustatakse kava tunnustama või kasutama või mõnda selle osa kasutama, kohandades seda riiklikele oludele.

Artikkel 12

Energiamärgise väljastamine

1. Liikmesriigid tagavad, et energiamärgis väljastatakse:

- a) ehitatavatele, müüdavatele või uuele üürnikule üüritavatele hoonetele või hoone osadele; ja
- b) üle 500 m² kasuliku põrandapinnaga hoonetele, milles asuvad riigiasutused ning mida inimesed sageli külastavad. 9. juulil 2015 vähendatakse 500 m² suurune künnis 250 ruutmeetriks.

Energiamärgise väljastamise nõuet ei kohaldata, kui asjaomasele hoonetele või hoone osale direktiivi 2002/91/EÜ või käesoleva direktiivi kohaselt väljastatud märgis on olemas ja kehtib.

2. Liikmesriigid nõuavad, et hoone või hoone osa ehitamisel, müümisel või üürile andmisel näidatakse energiamärgist või selle koopiat tulevasele ostjale või uuele üürnikule ja et energiamärgis antakse ostjale või uuele üürnikule üle.

3. Hoone müümisel või üürile andmisel enne selle valmimist võivad liikmesriigid nõuda, et müüja esitaks hinnangu hoone tulevase energiatõhususe kohta, erandina lõigetest 1 ja 2; sellisel juhul väljastatakse energiamärgis hiljemalt hoone valmimisel.

4. Liikmesriigid nõuavad, et kui

— hooneid, millel on energiamärgis,

— hoone osasid hoonetes, millel on energiamärgis, ning

— hoone osasid, millel on energiamärgis,

pakutakse müügiks või üüriks, lisatakse vastavalt hoone või hoone osa energiamärgisele kantud energiatõhususarv kommertsmeedias avaldatud kuulutustesse.

5. Käesoleva artikli sätteid rakendatakse vastavalt kohaldatavatele siseriiklikele ühisomandi või ühise kinnisvara sätetele.

6. Liikmesriigid võivad artikli 4 lõikes 2 osutatud hoonete liigid käesoleva artikli lõigete 1, 2, 4 ja 5 kohaldamisest välja arvata.

7. Energiamärgiste võimaliku mõju üle kohtumenetluses otsustatakse vajaduse korral vastavalt siseriiklikule õigusele.

Artikkel 13

Energiamärgise paigutamine

1. Liikmesriigid võtavad meetmed tagamaks, et hoones, milles on rohkem kui 500 m² kasulikku põrandapinda, millele on artikli 12 lõike 1 kohaselt väljastatud energiamärgis, ning milles asuvad riigiasutused, mida inimesed sageli külastavad, paigutatakse energiamärgis silmatorkavasse ja avalikkusele selgelt nähtavale kohale.

9. juulil 2015 vähendatakse 500 m² suurune künnis 250 ruutmeetriks.

2. Liikmesriigid nõuavad, et kui inimesed külastavad tihti üle 500 m² kasuliku põrandapinnaga hoonet, millele on artikli 12 lõike 1 kohaselt väljastatud energiamärgis, paigutatakse energiamärgis silmatorkavasse ja avalikkusele selgelt nähtavale kohale.

3. Käesoleva artikli sätted ei kohusta energiamärgisesse kantud soovitusi välja panema.

Artikkel 14

Küttesüsteemide ülevaatus

1. Liikmesriigid sätestavad vajalikud meetmed, et kehtestada üle 20 kW efektiivse ruumide kütmise nimivõimsusega kuum-

veekatlaid hõlmavate hoone kütmiseks kasutatavate süsteemide, nagu soojusgeneraatori, kontrollisüsteemi ja tsirkulatsioonipumba (-pumpade) juurdepääsevate osade korrapärane ülevaatus. Ülevaatus hõlmab kuumaveekatla tõhususe ja selle suuruse võrdlemist hoone küttenõuetega. Kuumaveekatla suuruse hindamist ei pea kordama, kui kõnesolevat küttesüsteemi või hoone küttenõudeid ei ole vahepeal muudetud.

Liikmesriigid võivad asjakohastel juhtudel ülevaatuste intervallide vähendada või neid kergendada, kui on paigaldatud elektrooniline seire- ja kontrollisüsteem.

2. Liikmesriigid võivad kehtestada erinevad ülevaatusagedused sõltuvalt küttesüsteemi tüübist ja efektiivsusest nimivõimsusest, võttes arvesse küttesüsteemi ülevaatus kulusid ja ülevaatus tuleneda võivat prognoositavat energiakulude säästu.

3. Üle 100 kW efektiivse nimivõimsusega kuumaveekatlaid hõlmavate küttesüsteemide ülevaatus peab toimuma vähemalt iga kahe aasta järel.

Gaasikatelde puhul võib seda aega pikendada kuni nelja aastani.

4. Alternatiivina lõigetele 1, 2 ja 3 võivad liikmesriigid otsustada võtta meetmeid tagamaks, et kasutajatele antakse nõu kuumaveekatelde asendamise, küttesüsteemi muude muudatuste ja alternatiivsete lahenduste kohta, et hinnata kuumaveekatla tõhusust ja kohast suurust. Selle lähenemisviisi mõju on laias laastus võrdväärne lõigete 1, 2 ja 3 sätete mõjuga.

Kui liikmesriigid valivad võimaluse kohaldada esimeses lõigus sätestatud meetmeid, esitavad nad komisjonile aruande kõnealuste meetmete ning käesoleva artikli lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud meetmete võrdväarsuse kohta hiljemalt 30. juuniks 2011. Liikmesriigid esitavad kõnealused aruanded komisjonile iga kolme aasta järel. Kõnealused aruanded võivad sisalduda direktiivi 2006/32/EÜ artikli 14 lõikes 2 osutatud energiatõhususe tegevuskavades.

5. Pärast seda kui on kätte saadud lõikes 4 kirjeldatud valiku kohaldamist käsitlev liikmesriigi aruanne, võib komisjon taotleda lisateavet nimetatud lõikes sätestatud nõuete ja meetmete samaväärsuse kohta. Sellisel juhul esitab asjaomane liikmesriik nõutud teabe või teeb muudatusettepanekuid üheksa kuu jooksul.

Artikkel 15

Kliimaseadmete ülevaatus

1. Liikmesriigid sätestavad vajalikud meetmed, et kehtestada üle 12 kW efektiivse nimivõimsusega kliimaseadmete juurdepääsetavate osade korrapärane ülevaatus. Ülevaatus hõlmab kliimaseadmete tõhususe ja suuruse hindamist võrreldes hoone jahutusnõuetega. Suuruse hindamist ei pea kordama, kui kõnesolevat kliimaseadet või hoone jahutusnõudeid ei ole vahepeal muudetud.

Liikmesriigid võivad asjakohastel juhtudel ülevaatuste intervalle vähendada või neid piirata, kui on paigaldatud elektrooniline seire- ja kontrollisüsteem.

2. Liikmesriigid võivad kehtestada erinevad ülevaatusagedused sõltuvalt kliimaseadme tüübist ja efektiivsusest, võttes arvesse kliimaseadme ülevaatusel kulusid ja ülevaatusel tuleneda võivat hinnangulist energiakulude säästu.

3. Käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud meetmete sätestamisel tagavad liikmesriigid, kui see on tehniliselt ja majanduslikult teostatav, et ülevaatused viiakse läbi kooskõlas käesoleva direktiivi artiklis 14 sätestatud kütteseadmete ja muude tehniliste seadmete ülevaatusetega, samuti Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta määruses (EÜ) nr 842/2006 (teatavate fluoritud kasvuhoonegaaside kohta) ⁽¹⁾ osutatud lekkekindluse kontrolliga.

4. Alternatiivina lõigetele 1, 2 ja 3 võivad liikmesriigid otsustada võtta meetmeid tagamaks, et kasutajatele antakse nõu kliimaseadmete asendamise või kliimaseadmete muude muudatuste kohta, mis võib hõlmata ülevaatusel, et hinnata kliimaseadmete tõhusust ja kohast suurust. Selle lähenemisviisi mõju on laias laastus võrdväärne lõigete 1, 2 ja 3 sätete mõjuga.

Kui liikmesriigid kohaldavad esimeses lõigus sätestatud meetmeid, esitavad nad komisjonile hiljemalt 30. juuniks 2011 aruande kõnealuste meetmete ning käesoleva artikli lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud meetmete võrdväarsuse kohta. Liikmesriigid esitavad kõnealused aruanded komisjonile iga kolme aasta järel. Aruanne võib sisaldada direktiivi 2006/32/EÜ artikli 14 lõikes 2 osutatud energiatõhususe tegevuskavades.

5. Pärast seda kui lõikes 4 kirjeldatud valiku kohaldamist käsitlev liikmesriigi aruanne on laekunud, võib komisjon taotleda lisateavet kõnealuses lõikes sätestatud nõuete ja meetmete samaväärsuse kohta. Sellisel juhul esitab asjaomane liikmesriik

nõutud teabe või teeb muudatusettepanekud üheksa kuu jooksul.

Artikkel 16

Kütte- ja kliimaseadmete ülevaatus aruanded

1. Pärast küttesüsteemi või kliimaseadme ülevaatusel antakse välja ülevaatus aruanne. Ülevaatus aruanne sisaldab vastavalt artiklile 14 või 15 läbiviidud ülevaatus tulemusi ning soovitusi üle vaadatud süsteemi energiatõhususe kulutasuvaks parandamiseks.

Nimetatud soovitusel võivad tugineda kontrollitava süsteemi energiatõhususe võrdlusele parima võimaliku teostatava süsteemi energiatõhususega ja sellise sarnast tüüpi süsteemi energiatõhususega, mille kõik osad vastavad kehtivate õigusaktidega kehtestatud energiatõhususele.

2. Ülevaatus aruanne antakse üle hoone omanikule või üürnikule.

Artikkel 17

Sõltumatud eksperdid

Liikmesriigid tagavad, et hoonete energiamärgise väljastavad ning kütte- ja kliimaseadmete ülevaatus viivad läbi sõltumatud erialase ettevalmistusega ja/või akrediteeritud eksperdid, kes tegutsevad füüsilisest isikust ettevõtjana või töötavad riigiasutuses või eraettevõttes.

Ekspertide akrediteerimisel võetakse arvesse nende pädevust.

Liikmesriigid avalikustavad teabe koolituste ja akrediteerimise kohta. Liikmesriigid tagavad kas erialase ettevalmistusega ja/või akrediteeritud ekspertide korrapäraselt ajakohastatud nimekirjade või selliste ekspertide teenuseid pakkuvate akrediteeritud ettevõtete korrapäraselt ajakohastatud nimekirjade avalikustamise.

Artikkel 18

Sõltumatu kontrollisüsteem

1. Liikmesriigid tagavad, et kooskõlas II lisaga kehtestatakse sõltumatud kontrollisüsteemid energiamärgiste jaoks ning kütte- ja kliimaseadmete ülevaatus aruannete jaoks. Liikmesriigid võivad kehtestada eraldi süsteemi energiamärgiste kontrollimiseks ning kütte- ja kliimaseadmete ülevaatus aruannete kontrollimiseks.

⁽¹⁾ ELT L 161, 14.6.2006, lk 1.

2. Liikmesriigid võivad delegeerida sõltumatute kontrollisüsteemide rakendamise ülesanded ametiasutustele.

Kui liikmesriigid otsustavad delegeerimise kasuks, tagavad nad sõltumatute kontrollisüsteemide rakendamise kooskõlas II lisaga.

3. Liikmesriigid nõuavad, et lõikes 1 osutatud energiamärgised ja ülevaatused aruanded tehakse nõudmisel kättesaadavaks pädevatele asutustele või organitele.

Artikkel 19

Läbivaatamine

Komisjon, keda abistab artikli 26 alusel loodud komitee, annab hiljemalt 1. jaanuariks 2017 käesolevale direktiivile hinnangu, arvestades selle kohaldamise käigus omandatud kogemusi ja tehtud edusamme, ning teeb vajaduse korral ettepanekuid.

Artikkel 20

Teavitamine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et teavitada hoonete või hoone osade omanikke ja üürnikke erinevatest meetoditest ja tavadest, mis aitavad suurendada energiatõhusust.

2. Eelkõige annavad liikmesriigid hoonete omanikele või üürnikele teavet energiamärgiste ja ülevaatused aruannete ning nende otstarbe ja eesmärkide kohta, kulutasuvate viiside kohta hoone energiatõhususe suurendamiseks ning kui see on asjakohane, olemasolevate rahastamisvahendite kohta hoone energiatõhususe suurendamiseks.

Liikmesriikide taotlusel abistab komisjon liikmesriike lõike 1 ja käesoleva lõike esimese lõigu kohaldamiseks vajalike teabekampaniate korraldamisel, mis võib toimuda liidu programmide raames.

3. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi rakendamise eest vastutavaid isikuid juhendatakse ja koolitatakse. Juhendamisel ja koolitamisel tuleb pöörata tähelepanu energiatõhususe parandamise olulisusele ning see peab võimaldama võtta arvesse energiatõhususe parandamise, taastuvatest energiaallikatest toodetud energia tarbimise ning kaugkütte ja -jahutuse tarbimise optimaalset kombineerimist tööstus- ja elumupiirkondade kavandamisel, projekteerimisel, ehitamisel ja rekonstrueerimisel.

4. Komisjoni kutsutakse üles pidevalt parandama oma teabeteenuseid, eriti hoonete energiatõhususe Euroopa portaalina

mõeldud veebisaiti, mis on suunatud kodanikele, erialatöötajatele ja asutustele, et abistada liikmesriike, kes teevad jõupingutusi, et parandada teavitustööd ja asjaosaliste teadlikkust. Nimetatud veebisaidil avaldatud teave võib sisaldada linke asjakohastele Euroopa Liidu, riiklikele, piirkondlikele ja kohalikele õigusaktidele, linke EUROPA veebisaitidele, kus on avaldatud riiklikud energiatõhususe tegevuskavad, linke olemasolevatele rahastamisvahenditele ning parimate tavade näidetele riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil. Seoses Euroopa Regionaalarengu Fondiga jätkab komisjon oma teabeteenuseid ja tugevdab neid veelgi, et lihtsustada olemasolevate vahendite kasutamist, andes huvitatud sidusrühmadele, sealhulgas riiklikele, piirkondlikele ja kohalikele asutustele, abi ja teavet rahastamisvõimaluste kohta, võttes arvesse õigusraamistiku viimaseid muudatusi.

Artikkel 21

Konsulteerimine

Selleks et hõlbustada direktiivi tõhusat rakendamist, konsulteerivad liikmesriigid vajaduse korral ja kooskõlas kohaldatavate siseriiklike õigusaktidega asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas piirkondlike ja kohalike asutustega. Nimetatud konsulteerimine on eriti oluline artiklite 9 ja 20 kohaldamiseks.

Artikkel 22

I lisa kohandamine tehnika arenguga

Komisjon kohandab I lisa punkte 3 ja 4 tehnika arenguga delegeeritud õigusaktide abil vastavalt artiklitele 23, 24 ja 25.

Artikkel 23

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse viieks aastaks pärast 8. juulit 2010 õigus võtta vastu artiklis 22 osutatud delegeeritud õigusakte. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt kuus kuud enne viieaastase ajavahemiku lõppu. Volituste delegerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu selle kooskõlas artikliga 24 tagasi võtab.

2. Ilma et see piiraks artikli 5 lõikes 1 osutatud tähtajast kinnipidamist, antakse artiklis 5 osutatud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise volitused komisjonile kuni 30. juunini 2012.

3. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

4. Komisjonile antakse delegeeritud õigusaktide vastuvõtmiseks volitused vastavalt artiklites 24 ja 25 sätestatud tingimustele.

Artikkel 24

Delegeerimise tagasivõtmine

1. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklites 5 ja 22 osutatud volituste delegeerimise tagasi võtta.

2. Institutsioon, kes on algatanud sisemenetluse, et otsustada, kas volituste delegeerimine tuleks tagasi võtta, püüab sellest teavitada teist institutsiooni ja komisjoni mõistliku aja jooksul enne lõpliku otsuse tegemist, nimetades delegeeritud volitused, mille suhtes võidakse kohaldada tagasivõtmist, ja tagasivõtmise võimalikud põhjused.

3. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub kohe või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust. Otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 25

Delegeeritud õigusaktide suhtes vastuväidete esitamine

1. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad delegeeritud õigusaktide suhtes vastuväiteid esitada kahe kuu jooksul alates õigusakti teatavakstegemisest.

Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel võib seda tähtaega pikendada kahe kuu võrra.

2. Kui pärast selle tähtaja möödumist ei ole Euroopa Parlament ega nõukogu delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid esitanud, avaldatakse see *Euroopa Liidu Teatajas* ja see jõustub õigusaktis sätestatud kuupäeval.

Delegeeritud õigusakti võib avaldada *Euroopa Liidu Teatajas* ja see võib jõustuda enne nimetatud tähtaja lõppu, kui nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu on komisjonile teatanud, et nad ei kavatse vastuväiteid esitada.

3. Kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid, õigusakt ei jõustu. Vastuväiteid esitanud institutsioon põhjendab delegeeritud õigusakti suhtes esitatud vastuväiteid.

Artikkel 26

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Artikkel 27

Karistused

Liikmesriigid sätestavad eeskirjad, mis käsitlevad karistusi käesoleva direktiivi alusel vastu võetud siseriiklike sätete rikkumise eest, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada kõnealuste eeskirjade rakendamine. Sätestatud karistused peavad oleva tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid edastavad kõnealused sätted komisjonile hiljemalt 9. jaanuariks 2013 ja teatavad viivitamata nende edasistest muudatustest.

Artikkel 28

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad artiklite 2–18, 20 ja 27 järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 9. juuliks 2012.

Nad kohaldavad artiklitega 2, 3, 9, 11, 12, 13, 17, 18, 20 ja 27 seotud norme hiljemalt alates 9. jaanuarist 2013.

Nad kohaldavad artiklitega 4, 5, 6, 7, 8, 14, 15 ja 16 seotud norme hoonete suhtes, milles asuvad riigiasutused, hiljemalt alates 9. jaanuarist 2013 ja muude hoonete suhtes hiljemalt alates 9. juulist 2013.

Nad võivad lükata edasi artikli 12 lõigete 1 ja 2 kohaldamise üksikute välja üüritud hoone osade suhtes kuni 31. detsembrini 2015. Sellega ei tohi aga kaasneda väljaantud märgiste väiksem arv kui arv, mis oleks saavutatud direktiivi 2002/91/EÜ kohaldamisel asjaomases liikmesriigis.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Samuti lisavad liikmesriigid märkuse, et kehtivates õigus- ja haldusnormides esinevaid viiteid direktiivile 2002/91/EÜ käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi ja kõnealuse märkuse sõnastuse näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 29

Kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 2002/91/EÜ, mida on muudetud IV lisa A osas nimetatud määrusega, tunnistatakse kehtetuks alates 1. veebruarist 2012, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi, mis on seotud IV lisa B osas nimetatud direktiivi siseriiklikku õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtpäevadega.

Viiteid direktiivile 2002/91/EÜ käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ja neid loetakse vastavalt V lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 30

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 31

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 19. mai 2010

Euroopa Parlamendi nimel
president
J. BUZEK

Nõukogu nimel
eesistuja
D. LÓPEZ GARRIDO

I LISA

**Hoonete energiatõhususe arvutamise ühine üldraamistik
(osutatud artiklis 3)**

1. Hoone energiatõhususe kindlaksmääramisel võetakse aluseks hoone tavakasutusega seotud vajaduste rahuldamiseks tarbitav arvestuslik või tegelik aastane energiakogus ning see kajastab hoone tavakasutusele vastavate temperatuuritingimuste ja kodumajapidamiste sooja vee vajaduste säilitamiseks vajalikku kütmis- ja jahutusenergiat (ülekuumemise vältimiseks vajalik energia).
2. Hoone energiatõhusust väljendatakse läbipaistval viisil, märkides sealhulgas primaarenergiatarbimise energiatõhususarvu, mis tugineb primaarenergia teguritele iga energiakandja kohta, mis võib tugineda riiklikele või piirkondlikele igaaastastele kaalutud keskmistele või kohapealse tootmise konkreetsele väärtusele.

Hoonete energiatõhususe arvutamise meetodika puhul tuleks arvesse võtta Euroopa standardeid kooskõlas liidu asjakohaste õigusaktidega, sealhulgas direktiiviga 2009/28/EÜ.

3. Meetodika kehtestamisel võetakse arvesse vähemalt järgmisi aspekte:
 - a) hoone, kaasa arvatud selle sisevaheseinte järgmised tegelikud soojuslikud omadused:
 - i) soojusmahtuvus;
 - ii) isolatsioon;
 - iii) passiivküte;
 - iv) jahutuselemendid; ja
 - v) külmasillad;
 - b) kütteseadmed ja kuumaveearustus, sealhulgas nende isolatsiooniomadused;
 - c) kliimaseadmed;
 - d) loomulik ja mehaaniline ventilatsioon, mis võib hõlmata ka õhupidavust;
 - e) sisseehitatud valgustusseadmed (peamiselt mitteelamusektoris);
 - f) hoone konstruktsioon, asukoht ja paigutus, sealhulgas väliskliima;
 - g) passiivsed päikeseenergiasüsteemid ja päiksekaitse;
 - h) sisekliima tingimused, sealhulgas kavandatud sisekliima;
 - i) sisekoormus.
4. Arvutustes võetakse arvesse järgmiste aspektide võimalikku positiivset mõju:
 - a) kohalik päikesevalguse hulk, aktiivsed päikeseenergiasüsteemid ning muud kütte- ja elektrisüsteemid, mis põhinevad taastuvatest energiaallikatest toodetud energial;
 - b) koostootmisel saadud elekter;
 - c) kaug- või lokaalküte või -jahutus;
 - d) loomulik valgus.

5. Selle arvutuse tarvis tuleks hooned liigitada asjakohaselt järgmistesse liikidesse:

- a) eri tüüpi ühepereelamud;
 - b) korterelamud;
 - c) kontorihooned;
 - d) haridusasutuste hooned;
 - e) haiglad;
 - f) hotellid ja restoranid;
 - g) spordirajatised;
 - h) hulgi- ja jaekaubanduse hooned;
 - i) energiat tarbivad muud tüüpi hooned.
-

*II LISA***Sõltumatud süsteemid energiamärgiste ja ülevaatuse aruannete kontrollimiseks**

1. Pädevad asutused või asutused, kellele pädev asutus on delegeerinud sõltumatu kontrollisüsteemi rakendamise ülesanded, teevad juhusliku valiku vähemalt statistiliselt olulise protsendi aasta jooksul väljastatud energiamärgiste hulgast ja kontrollivad neid.

Kontrollimine tugineb allpool esitatud võimalustele või nendega samaväärsetele meetmetele:

- a) hoone energiamärgise väljastamise aluseks olnud sisendandmete ja märgisele kantud tulemuste kehtivuse kontroll;
 - b) sisendandmete ja energiamärgisele kantud tulemuste, sh antud soovitude kontroll;
 - c) hoone energiamärgise väljastamise aluseks olnud sisendandmete täielik kontroll, märgisele kantud tulemuste, sh antud soovitude täielik kontroll ning võimaluse korral hoone kohapealne külastus, et kontrollida energiamärgisele kantud andmete ja asjaomase hoone vastavust.
2. Pädevad asutused või asutused, kellele pädev asutus on delegeerinud sõltumatu kontrollisüsteemi rakendamise, teevad juhusliku valiku vähemalt statistiliselt olulise protsendi aasta jooksul väljastatud ülevaatuse aruannete hulgast ja kontrollivad neid.

III LISA

Võrdleva metoodika raamistik hoonete ja ehitusdetailide energiatõhususe nõuete kulutõhusa taseme kindlaksmääramiseks

Võrdleva metoodika raamistik peab võimaldama liikmesriikidel teha kindlaks hoonete ja ehitusdetailide energiatõhususe ning energiatõhususega seotud meetmete majanduslikud aspektid ning siduda need kulutõhusa taseme kindlaksmääramisega.

Võrdleva metoodika raamistikule lisatakse suunised, kuidas raamistikku kohaldada energiatõhususe kulutõhusate tasemete arvutamisel.

Võrdleva metoodika raamistik võimaldab võtta arvesse tavaid, väliseid kliimatingimusi, investeerimiskulusid, hooneliiki, hooldus- ja käituskulusid (sh energiakulusid ja energiasäästu), ning juhul kui need on asjakohased, ka toodetud energiast saadud tulu ja jäätmete kõrvaldamise kulusid. Raamistik peaks tuginema asjakohastele käesoleva direktiiviga seotud Euroopa standarditele.

Komisjon peab ka

- lisama võrdleva metoodika raamistiku juurde suuniseid; liikmesriigid kasutavad nimetatud suuniseid allpool loetletud meetmete võtmiseks;
- andma teavet energiahindade eeldatava pikaajalise kujunemise kohta.

Võrdleva metoodika raamistiku rakendamiseks liikmesriikide poolt kehtestatakse liikmesriikide tasandil parameetrites väljendatud üldtingimused.

Võrdleva metoodika raamistik nõuab liikmesriikidelt, et nad

- määravad kindlaks võrdluse aluseks olevad hooned, mis on oma funktsiooni ja geograafilise asukoha poolest iseloomulikud ja tüüpilised, arvestades nii sisemisi kui väliseid kliimatingimusi. Võrdluse aluseks olevate hoonete hulgas on nii elamuid kui ka mitte-elamuid, nii uusi kui ka olemasolevaid hooneid;
- määravad kindlaks võrdluse aluseks olevate hoonete puhul hindamisele kuuluvad energiatõhususe meetmed. Need võivad olla üksikute hoonete jaoks tervikuna, üksikute ehitusdetailide või ehitusdetailide kombinatsiooni jaoks mõeldud meetmed;
- hindavad võrdluse aluseks olevate hoonete lõplikku ja primaarset energiavajadust ning võrdluse aluseks olevate hoonete energiavajadust, mille puhul on kohaldatud kindlaksmääratud energiatõhususe meetmeid;
- arvutavad välja (teises taandes osutatud) energiatõhususe meetmete maksumuse (st nüüdispuhasväärtuse) eeldatava majandusliku olelusringi vältel, mida kohaldatakse (esimeses taandes osutatud) võrdluse aluseks olevate hoonete suhtes, kohaldades selleks võrdleva metoodika raamistiku põhimõtteid.

Energiatõhususe meetmete maksumuse arvutamisel eeldatava majandusliku olelusringi vältel hindavad liikmesriigid energiatõhususe miinimumnõuete eri tasemete kulutõhusust. See võimaldab määrata kindlaks energiatõhususe nõuete kulutõhusad tasemed.

IV LISA

A OSA

**Kehtetuks tunnistatud direktiiv koos selle hilisema muudatusega
(osutatud artiklis 29)**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/91/EÜ
(EÜT L 1, 4.1.2003, lk 65).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus üksnes lisa punkt 9.9
(EÜ) nr 1137/2008 (ELT L 311, 21.11.2008, lk 1).

B OSA

**Siseriiklikku õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtpäevad
(osutatud artiklis 29)**

Direktiiv	Ülevõtmise tähtpäev	Kohaldamise tähtpäev
2002/91/EÜ	4. jaanuar 2006	4. jaanuar 2009 üksnes artiklite 7, 8 ja 9 puhul

V LISA

Vastavustabel

Direktiiv 2002/91/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikli 2 punkt 1	Artikli 2 punkt 1
—	Artikli 2 punktid 2 ja 3
Artikli 2 punkt 2	Artikli 2 punkt 4 ja I lisa
—	Artikli 2 punktid 5, 6, 7, 8, 9, 10 ja 11
Artikli 2 punkt 3	Artikli 2 punkt 12
Artikli 2 punkt 4	Artikli 2 punkt 13
—	Artikli 2 punkt 14
Artikli 2 punkt 5	Artikli 2 punkt 15
Artikli 2 punkt 6	Artikli 2 punkt 16
Artikli 2 punkt 7	Artikli 2 punkt 17
Artikli 2 punkt 8	Artikli 2 punkt 18
—	Artikli 2 punkt 19
Artikkel 3	Artikkel 3 ja I lisa
Artikli 4 lõige 1	Artikli 4 lõige 1
Artikli 4 lõige 2	—
Artikli 4 lõige 3	Artikli 4 lõige 2
—	Artikkel 5
Artikkel 5	Artikli 6 lõige 1
—	Artikli 6 lõiked 2 ja 3
Artikkel 6	Artikkel 7
—	Artiklid 8, 9 ja 10
Artikli 7 lõike 1 esimene lõik	Artikli 11 lõige 8 ja artikli 12 lõige 2
Artikli 7 lõike 1 teine lõik	Artikli 11 lõige 6
Artikli 7 lõike 1 kolmas lõik	Artikli 12 lõige 6
Artikli 7 lõige 2	Artikli 11 lõiked 1 ja 2
—	Artikli 11 lõiked 3, 4, 5, 7 ja 9
—	Artikli 12 lõiked 1, 3, 4, 5 ja 7
Artikli 7 lõige 3	Artikli 13 lõiked 1 ja 3
—	Artikli 13 lõige 2
Artikli 8 punkt a	Artikli 14 lõiked 1 ja 3
—	Artikli 14 lõige 2
Artikli 8 punkt b	Artikli 14 lõige 4
—	Artikli 14 lõige 5
Artikkel 9	Artikli 15 lõige 1

Direktiiv 2002/91/EÜ	Käesolev direktiiv
—	Artikli 15 lõiked 2, 3, 4 ja 5
—	Artikkel 16
Artikkel 10	Artikkel 17
—	Artikkel 18
Artikli 11 sissejuhatav lause	Artikkel 19
Artikli 11 punktid a ja b	—
Artikkel 12	Artikli 20 lõige 1 ja artikli 20 lõike 2 teine lõik
—	Artikli 20 lõike 2 esimene lõik ning artikli 20 lõiked 3 ja 4
—	Artikkel 21
Artikkel 13	Artikkel 22
—	Artiklid 23, 24 ja 25
Artikli 14 lõige 1	Artikli 26 lõige 1
Artikli 14 lõiked 2 ja 3	—
—	Artikli 26 lõige 2
—	Artikkel 27
Artikli 15 lõige 1	Artikkel 28
Artikli 15 lõige 2	—
—	Artikkel 29
Artikkel 16	Artikkel 30
Artikkel 17	Artikkel 31
Lisa	I lisa
—	II–V lisa

Tellimishinnad aastal 2010 (ilma käibemaksuta, sisaldavad tavalise saatmise kulusid)

<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	1 100 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria paberkandjal + CD-ROMil aastane väljaanne	ELi 22 ametlikus keeles	1 200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	770 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria igakuiselt ja kumulatiivselt CD-ROMil	ELi 22 ametlikus keeles	400 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) CD-ROMil, kaks väljaannet nädalas	mitmekeelne: ELi 23 ametlikus keeles	300 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria – värbamiskonkursid	konkursside keeled	50 eurot aastas

Euroopa Liidu Teatajat saab tellida Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Teataja on jaotatud L-seeriaks (õigusaktid) ja C-seeriaks (teave ja teatised).

Iga keeleversioon tuleb tellida eraldi.

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 920/2005, mis avaldati ELTs L 156 18. juunil 2005 ja milles sätestatakse, et Euroopa Liidu institutsioonid ei ole ajutiselt kohustatud koostama ja avaldama kõiki õigusakte iiri keeles, müüakse ELT iirikeelseid väljaandeid eraldi.

Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) tellimus sisaldab kõiki 23 keeleversiooni ühel mitmekeelsel CD-ROMil.

Soovi korral saab koos *Euroopa Liidu Teataja* tellimusega mitmesuguseid *Euroopa Liidu Teataja* kaasandeid. Kaasannete ilmumisest teavitatakse tellijaid teadaande vahendusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

CD-ROM asendatakse 2010. aasta jooksul DVDga.

Müük ja tellimused

Erinevate tasuliste perioodikaväljaannete tellimusi, k.a *Euroopa Liidu Teataja* tellimust, saab vormistada meie edasimüüjate kaudu. Edasimüüjate nimekiri on kättesaadav järgmisel veebilehel:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm

EUR-Lexi (<http://eur-lex.europa.eu>) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt <http://europa.eu>



Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

ET